

Hrvatski ured za osiguranje

Kroatisches Versicherungsbüro • Croatian Insurance Bureau
Bureau Croate d'assurance • Ufficio Croato assicurazioni

**ZBORNIK SA 1. SAVJETOVANJA
O OBRADI I LIKVIDACIJI MEĐUNARODNIH
AUTOMOBILSKIH ŠTETA**

Opatija, 10. lipnja 1993.

**ZBORNIK SA 1. SAVJETOVANJA
O OBRADI I LIKVIDACIJI MEĐUNARODNIH
AUTOMOBILSKIH ŠTETA**

Opatija, 10. lipnja 1993.

IZDAVAČ: HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE
41000 ZAGREB, MARTIĆEVA 73

ZA IZDAVAČA: BORIS VRBANOVIC

LEKTURA: DIJANA SEKULIĆ-BLAŽINA

NAKLADA: 200 KOMADA

AUTORI:
— Marijan Bilić-Erić
— Dr. Marijan Čurković
— Marina Jurišević
— Ante Lui
— Maja Medić
— Marijan Mihelčić
— Nikola Sokol
— Boris Vrbanić

TISAK: TIP "A. G. MATOŠ" d.d. SAMOBOR

FORMIRANJE SPISA DOMAĆE ODGOVORNOSTI

Pod spisom domaće odgovornosti podrazumijeva se odštetni zahtjev stranog državljanina ili našeg s privremenim boravkom u inozemstvu radi naknade materijalne ili nematerijalne štete počinjene vozilom osiguranim kod domaće osiguravajuće kuće.

Odštetni zahtjev iz domaće odgovornosti može prijaviti:

- a) sam oštećeni tj. strani državljanin ili naš državljanin s privremenim boravkom u inozemstvu i to:*
 - 1): izravno u prostorijama osiguravajućeg društva*
 - 2): pismenim putem*
- b) odvjetnik u ime oštećenog stranog državljanina ili našeg državljanina s privremenim boravkom u inozemstvu.*
- c) strano osiguravajuće društvo i to:*
 - 1): u ime svog osiguranika*
 - 2): u svoje ime - potražujući regres za naknadu isplaćenu iz kasko police*
 - 3): u svoje ime - potražujući naknadu isplaćenu u skladu s odredbama Londonskog sporazuma.*

U sklopu domaće odgovornosti treba razlikovati:

- a) odgovornost osiguranika domaćeg osiguravajućeg društva i to privatne osobe, pa takav spis kod Croatia osiguranja d.d. nosi oznaku MIP*
- b) odgovornost osiguranika domaćeg osiguravajućeg društva i to pravne osobe pa takav spis kod Croatia osiguranja d.d. nosi oznaku MID*
- c) odgovornost osiguranika neke od Filijala za koje matična kuća rješava odštetne zahtjeve u sklopu Odjela međunarodnih šteta, pa takav spis kod Croatia osiguranja d.d. nosi oznaku MIF.*

Na lijevoj strani omota spisa potrebno je ispuniti sve podatke o osiguraniku koji je počinio nezgodu (ime, prezime, adresa, reg. oznaka vozila) kao i broj police te razdoblje za koje je premija uplaćena. Na desnoj strani omota spisa upisuju se svi podaci o oštećenom:

ime, prezime, adresa, reg. oznaka oštećenog vozila, te u slučaju da zahtjev prijavljuje strano društvo, naziv stranog društva i adresa.

U slučaju kada oštećeni strani državljanin izravno prijavljuje svoj odštetni zahtjev, neobično je važan ovaj prvi kontakt koji oštećeni ostvaruje posjetom prostorijama osiguravajućeg društva čiji je osiguranik oštetio njegovo vozilo. Na osnovi izgleda prostorija u kojima je primljen te kvalitete i brzine pružene usluge, strani će državljanin steći potpunu sliku društva i zemlje koju je posjetio i u kojoj mu se nažalost dogodila prometna nezgoda. Ovakvih izravnih prijava trenutačno nema puno, ali se svi mi nadamo skorom konačnom završetku rata, što podrazumijeva i povratak turizma u naše krajeve, a time i više ovakvih izravnih prijava.

Potrebno je da osiguravajuće društvo tiska posebne obrasce - odštetni zahtjev na stranim jezicima. Croatia osiguranje d.d. ima u upotrebi obrasce prijave odštetnog zahtjeva na engleskom i njemačkom jeziku (u prilogu), koje bi možda trebalo pojednostaviti i izmijeniti, ali su kao okvirni prijedlog dobri, jer predočavaju kako bi takav obrazac trebao izgledati.

Oštećenom stranom državljaninu treba odmah prilikom prijave detaljno objasniti naše uzuse kod likvidacije ovakvih odštetnih zahtjeva, dati mu karticu s brojem pod kojim je njegov zahtjev zaveden, te imenom i brojem telefona referenta koji će njegov zahtjev obrađivati za daljnji kontakt. Treba naglasiti da osobe koje rade u Odjelu međunarodnih šteta moraju odlično poznavati strane jezike kako bi ova komunikacija sa strankama tekla neometano i bez problema.

Potrebno je također da procjenitelji koji obavljaju procjene oštećenja na vozilima strane registarske oznake budu elastični te da se prilikom procjenjivanja štete na vozilima rukovode činjenicom da će se (u većini slučajeva) vozilo popravljati u inozemstvu. Procjene oštećenja trebalo bi izvršiti na način kako se to radi u Europi - s već upisanim cijenama rez. dijelova, te obračunom vrijednosti vozila i kalkulacijom popravka. Ukoliko se radi o većem oštećenju, oštećenog bi bilo dobro uputiti na neku od kavalitetnih radionica gdje bi se mogao izvršiti privremeni popravak vozila, i tako ga osposobiti za povratak u zemlju boravka gdje bi se vozilo popravilo do kraja.

Da bi se sve ove radnje izvršile na kvalitetan način, potrebno je sklopiti dogovore s lokalnim radionicama koje kvalitetom usluge mogu pratiti europske standarde, a kojima bi se ovakva vozila upućivala na privremeni popravak, a trošak bi nadležna osiguravajuća kuća snosila izravno izvođaču radova.

Ovo podrazumijeva da je u međuvremenu pribavljen zapisnik nadležne Policijske uprave i izjava osiguranika, te time stvoreni preduvjeti za utvrđenje pravnog temelja za isplatu odštete.

Nakon izvršene procjene (i eventualnog privremenog popravka) oštećena će stranka kasnije poštom dostaviti račune popravka iz zemlje u kojoj je nastanjen, koje potom treba usporediti s izvršenom procjenom. Ovdje još jednom moramo naglasiti potrebu da procjenitelj koji radi u Odjelu međunarodnih šteta treba u prvom redu biti dobro obaviješten o cijenama novih i rabljenih vozila. U ovu svrhu potrebno je osigurati stalnu pribavu stručne literature kao npr. cjenik Schwabe - cijene novih i rabljenih vozila na tržištu Njemačke i Austrije ili Eurotax - sličan cjenik za područje Italije ili ANA - cjenik rezervnih dijelova za vozila u opticaju u Italiji. Uz pomoć stranih društava i naših poslovnih partnera, moguće je stalno biti u tijeku s cijenama rada u pojedinim zemljama Europe, visinom poreza na promet i sl.

Nakon što je procjenitelj zajedno s likvidatorom utvrio visinu odštete, potrebno je o tome pismeno izvijestiti oštećenog, te mu dostaviti Izjavu o namirenju i ponudeni iznos s molbom da u slučaju pristanka na ponudeni iznos potpisanu Izjavu vrati na adresu osiguravajuće kuće s detaljnim uputama o načinu plaćanja (broj konta, ime i adresa banke na koju će se izvršiti uplata).

Kada odštetni zahtjev prijavljuje odujetnik ili sam oštećeni pismenim putem, treba odmah otvoriti spis, upisati ga u evidencije, te u roku od najkasnije dva dana od dana primitka prijave odštetnog zahtjeva izvijestiti stranku o broju pod kojim je predmet kod osiguravajuće kuće zaveden, te imenu referenta i broju telefona s kojim će oštećeni ubuduće kontaktirati.

Naročito je važno biti ažuran i brz kada odštetni zahtjev prijavljuje odujetnik u ime oštećenog, kako ne bi podnio tužbeni zahtjev protiv osiguravajuće kuće u obvezi, a uslijed neodgovaranja na njegove dopise.

U slučajevima kada odštetni zahtjev prijavljuje strano društvo, također je važno biti brz i ekspeditivan, jer se time stječe ugled osiguravajućeg društva u našoj zemlji, a što sve skupa ima značaj i za Hrvatski ured za osiguranje i položaj Hrvatske u Europi općenito. U slučajevima kada strano društvo potražuje kasko regres za iznos koji je isplaćen iz kasko police, procedura je jednaka kao i kada štetu potražuje izravno oštećeni. U ovim slučajevima najčešće nema procjene izvršene od strane procjenitelja osiguravajućeg društva koje je u obvezi platiti odštetu, pa ta činjenica može donekle otežati rad pri rješavanju odštetnih zahtjeva ovakovog tipa.

U ovim slučajevima kod utvrđivanja visine naknade štete od pomoći može biti zapisnik Prometne policije, ali samo kao orijentacija, budući da su oštećenja koja su navedena u zapisniku Prometne policije samo ona vidljiva prostim okom. Ovdje je potrebno opet znanje i elastičnost procjenitelja, a najčešće kod kasko regresa procjenitelj će imati za usporedbu procjenu koju je izvršilo strano društvo. Ove procjene također mogu biti korisne procjeniteljima kako bi imali bolji uvid u način na koji se vrše procjene oštećenja u Europi. Iako i kod kasko regresa vrijedi pravilo teritorijalne nadležnosti tj. zahtjev se rješava prema pravilima i zakonima zemlje u kojoj se nezgoda dogodila, najčešće je moguće prihvatiti u cijelosti zatraženu naknadu za kasko regres jer strana društva štite i svoje interese prilikom likvidacije kasko šteta.

Strano društvo može potraživati i regres za iznos koji je isplaćen u skladu s odredbama Londonskog sporazuma.

U ovakvim slučajevima (prometne nezgode koje su se dogodile u inozemstvu krivnjom našeg osiguranika) prijava štete je ujedno i zamolnica za potvrdom osigurateljnog pokrića.

Na dopis prijave štete treba odmah odgovoriti stranom društvu te po mogućnosti potvrditi osigurateljno pokriće za vozilo koje je počinilo nezgodu. Treba zatim ODMAH zatražiti izjavu našeg osiguranika te čim je dobijemo ODMAH je dostaviti stranom društvu koje će na osnovi te izjave, kao i dokumentacije koju posjeduje, likvidirati predmet u skladu s pravilima i zakonima zemlje u kojoj se nezgoda dogodila. Nakon što primimo obračun stranog društva (odšleta uvećana za troškove i pristojbe od min. 375. DEM I MAX. 6.400. DEM) potrebno je ODMAH dati nalog za doznaku u inozemstvo prema uputama stranog društva.

Ova doznaka treba biti realizirana najkasnije u roku od 60 dana prema Londonskom sporazumu.

Stranom društvu se šalje izvješće o likvidaciji predmeta i davanju naloga za doznaku na posebnom obrascu, a sama doznaka vrši se putem obrasca 1450.

Po primilku potvrde banke o izvršenoj doznaci u inozemstvo, predmet se može odložiti u arhivu.

Ukoliko se radi o predmetu s oznakom MIF, dakle likvidaciji za neku od Filijala matične kuće, prije odlaganja predmeta odmah nakon realizacije naloga za doznaku u inozemstvo potrebno je ispostaviti račun Filijali za dinarsku protuvrijednost isplaćenog deviznog iznosa uvećanu za troškove banke te obrade prema posebnom dogovoru između matične kuće i filijale u obvezi.

CROATIA
osiguranje d.d.

FILIJALA

OMOT
SPISA ŠTETE

DOMAĆA ODGOVORNOST

A 1 Prezime i ime — naziv osiguranika — štetnika JURIC MARKO 2 Broj pošte 3 Mjesto SPLIT 4 Ulica SENJANOVIĆEVA 3 5 Sifra OOUR-a Mat. br. osig. 6 Sektor vlasništva OSIGURANO VOZILO 7 Reg. oznaka ST 286 CA 8 Reg. broj RENAULT 4 9 Marka i tip 10 Tarifna pozicija 11 Franšiza 12 Broj police 001294386273 13 Sifra poslovne jedinice 14 Premija plaćena od 4.12.92 do 4.12.93 15 Svota osig. — vrijednost vozila 16 Zastupstvo 17 Pribavljač Podatke popunio	B 1 Prezime i ime — naziv oštećenog FABRIZIO LENTINI 2 Broj pošte 3 Mjesto PADOVA 4 Ulica Via Roma 35 5 Država ITALIA 5a Naziv str. društva ili agen. — obrađivač 5b Oznaka i br. štete obrađivača 5c Država OSTEĆENO VOZILO 6 Reg. oznaka PD 238456 7 Reg. broj 8 Ostale stvari 9 Broj poginulih 10 Broj povrijeđenih 11 Broj oštećenih 12 Status oštećenoga H — Str. osoba K — Refund po LS-u I — Dom. osoba L — Refund po pl. karti J — Str. soc. osig. M — Regres str. društva 13 Rizik 14 Mj. rata rente 15 Broj korisnika 16 Protuzahjev oznake broj 17 Oznaka i broj štete osiguratelja dopunio
---	---

C	1	2	3	4	4a	5	6	7	8	9	10	11
	Sifra mesta štete	Sifra uzroka štete	Zapisnik o uviđaju	Ukupno plaćeno po štetnom događaju	Sifra valute	ŠTETA u SPORU Broj God. evid.	UTUŽENI IZNOS	Sifra nagodbe	Sifra odluka	Sifra namještanja	Sifra regresa	Sifra komisije
				728.637	ITL							

TRANSFER

D	1	2	3	4	DATUM		REFZERVIRANA ŠTETA	
	Oznaka štete	Broj štete	God. eviden.	Sifra posl. jed. obradiv.	5 Štete	6 Prijave	7 Na stvarima	8 Na osobama
	MIP	1	93		15.03.93	16.04.93		

ODLUKA PRVOSTEPENE KOMISIJE ZA LIKVIDACIJU ŠTETA:

Članovi komisije:

1. _____
2. _____

ODLUKA DRUGOSTEPENE KOMISIJE ZA LIKVIDACIJU ŠTETE PO PRIGOVORU:

Članovi komisije:

1. _____
2. _____
3. _____

PRIMJEDBE:

BROJ RANIJE ŠTETE	DATUM ŠTETE

FABRIZIO LENTINI

Via Roma 35

PADOVA- ITALIA

Padova, 10.04.1993.

Spett.le CROATIA ASSICURAZIONI spa
filiale di SPALATO

Formulo la presente richiesta risarcitoria con lo scopo di ottenere il risarcimento dei danni subiti dalla mia auto targata PD238456 "I" tipo Fiat tipo causati dalla auto Renault 4 targata ST 286 CA di proprietà del signore Jurić Marko domiciliato a Spalato assicurato presso Vs. società , a seguito dell'incidente stradale veirificatosi il giorno 15.03.1993. a Spalato/Croazia/.

Vi allego alla presente la fattura della riparazione e resto in attesa del Vs. rimborso sollecito della somma di ITL 728.637.-

Detto importo può essere versato al mio conto no. 67543 presso la Banca Nazionale di lavoro a Padova, Via Po 12.

Vi ringrazio in anticipo per la rimessa sollecita.

Con i migliori saluti.

Fabrizio Lentini, Padova

all.

CROATIA

**zajednice osiguranja
imovine i osoba n.sol.o.**

Zajednica rizika osiguranja
motornih vozila n. sol. o.

FILIJALA SPLIT
58000 Split, Istarska 5
poštanski pregradak 106
telefon: 058 46 247
direktor: 058 515 558
telex: 26 336 yu croos

Gent.sign.

FABRIZIO LENTINI

Via Roma 35

PADOVA - ITALIA

Objet:

Oggetto: Sinistro del 15.03.1993.

Jurić/Lentini

Vos réf.:

Vs. rif.:

Nos réf.:

Ns. rif.:

Date:

Data:

15.04.93

MIP-ST 1/93

Nous accusons réception de votre lettre datée du _____ et portons à votre connaissance que nous gérons le sinistre mentionné ci-dessus sous les références _____, qu' il est indispensable de rappeler dans toute votre correspondance.

Accusiamo la ricevuta della Vostra stimata del 10.04.1993. _____ e con la presente Vi informiamo, che gestiamo la pratica in oggetto sotto rif. _____ MIP-ST 1/93 _____ e Vi preghiamo di riferirsi sempre allo stesso nella futura corrispondenza.

Veillez nous faire parvenir les pièces suivantes, afin que nous puissions régler les réclamations:

Vi preghiamo di trasmettere la seguente documentazione, affinché possiamo liquidare la pratica:

1. ☐ Carte verte de notre assuré
Carta verde del nostro assicurato
2. ☐ Déclaration de sinistre remplie par votre client
Denuncia del sinistro del danneggiato
3. ☐ Description exacte des circonstances du sinistre
Descrizione come è avvenuto il fatto
4. ☐ Croquis exact du sinistre ou bien photo du lieu du sinistre
Schizzo dettagliato del sinistro cioè le foto del luogo del sinistro
5. ☐ Version des témoins
Dichiarazione dei testimoni oculari
6. ☐ Copie du dossier repressif
Copia della Sentenza Penale
7. ☐ Original de la facture des réparations
La fattura originale della riparazione
8. ☐ Rapport d'expertise avec photos
Stima del danno con le foto
Pièces justificatives relatives à des pertes ou dommages
causés à des biens (rapport d'expertise, photos,
factures justifiant le prix d'acquisition)
9. ☐ Proves per oggetti danneggiati e perduti (perizia, le
foto, le fatture del prezzo d'acquisto)
10. ☐ Certificats médicaux (rapports médicaux etc.)
Documentazione medica (certificato medico ecc.)
11. ☐ Divers
Diverso

Abbiamo chiesto la denuncia del ns.ass. come anche il

verbale dei vigili urbani. Vi preghiamo di pazienza.

Avec l'expression de nos sentiments distingués,
SERVICE SINISTRES ETRANGERS

Distinti saluti
UFFICIO SINISTRI ESTERI

M. Jurić

CROATIA
zajednica osiguranja
imovine i osoba n.sol. o.
Zajednica rizika osiguranja
motornih vozila n. sol. o.

FILIJALA SPLIT
58000 Split, Istarska 5
poštanski pregradak 106
telefon: 058 46 247
direktor: 058 515 558
telex: 26 336 yu croos

Gent.sign.

FABRIZIO LENTINI
Via Roma 35
PADOVA - ITALIA

Betr.:
Re:
Objet:
Oggetto: Sinistro del 15.03.1993.
Jurić/Lentini

Ihr Zeichen:	Datum:
Your ref.:	Date:
Vos réf.:	Data:
Vs. rif.:	
Unser Zeichen:	
Our ref.:	27.04.93
Nos réf.:	
Ns. rif.:	MIP-ST 1/93

Wir haben heute unsere Bank angewiesen, den Betrag von _____ an Ihre Adresse/auf Ihr Konto Nr. _____ bel _____ in _____ zu überweisen.

Mit freundlichen Grüßen
AUSLANDSSCHADEN-ABTEILUNG

Kindly be informed that today we have given order to our bank to remit the amount of _____ to your address/account No. _____ with _____ at/in _____

Yours faithfully,
FOREIGN MOTOR CLAIMS DEPARTMENT

Nous vous informons que nous avons aujourd'hui donné ordre à notre banque d'effectuer le virement de _____ à votre adresse/votre compte no _____ auprès _____ à _____

Avec l'expression de nos sentiments distingués.
SERVICE SINISTRES ETRANGERS

Con la presente Vi informiamo che oggi abbiamo dato l'ordine alla nostra banca di assegnarVi l'importo di ITL 728.637. al Vostro indirizzo/Vostro conto no. 67543 presso Banca Nazionale del lavoro a Padova

Distinti saluti
UFFICIO SINISTRI ESTERI

M. Medici

MSI-108-NJ-E-F-T

NALOG ZA IZVRŠENJE DOZNAKE U INOZEMSTVO

NALOGODAVAC		NAZIV BANKE	
CROATIA OSIGURANJE"d.d.fil.SPLIT		SPLITSKA BANKA d.d.SPLIT	
Kralja Zvonimira 35 - SPLIT		70	
Telefon	Referent	37614739	
302876	Medić		

3 NALOG broj

4	Doznačite poštom-telegrafski iznos u Valuti		ITL 728.637.-	
5	U korist		FABRIZIO LENTINI,Via Roma 35,PADOVA-ITALIA	
6	Kod		Banca nazionale del lavoro,Via Po 12,Padova/c.67543	
7	Na temelju		sin. del 15.o3.1993./risarcimento no.MIP-ST 1/93	
8	NADLEŽNA BANKA		Registarski broj prijave	
9	Zemlja iz koje se roba-usluga uvozi		Godina registracije	
10	Naziv i šifra po carinskoj nomenklaturi		ROK UVOZA	BROJ KRED. PRIJ.
11			OD	V. K.
12	Red. br. imen.	KORISNIK ROBE-USLUGE	Maticni broj	REŽIM
13		"CROATIA OSIGURANJE"d.d.SPLIT	3276147-39	Izvor sred.
14	PRIMJEDBA		IZNOS U VALUTI	
15	Mjesto i datum		Zig i potpis nalgd.	
16	Nalog za knjiženje broj		Zig i potpis banke	
17	Šifra valute	Oznaka valute	Iznos u valuti	S VALUTOM od
18	Na teret			
19	U korist			
20	Na teret			
21	U korist			
22	PLAĆENO HRD			
23	BANKA IZ CLANA 108/ZDP			
24	SPLITSKA BANKA d.d. SPLIT			
25	Mjesto i datum			
26	Zig i potpis			

ZAJEDNICA OSIGURANJA IMOVINE I OSOBA ri. sol. o.
Zajednica rizika osiguranja motornih vozila

ZA LIKVIDACIJU

CROATIA
osiguranje

POSLOVNA JEDINICA _____

Naš znak: _____

CROATIA zajednica osiguranja imovine i osoba

Vaš znak: _____

Poslovna jedinica _____

Datum: _____

Račun broj _____

I. Na temelju Pravilnika o obaveznom pružanju usluga u likvidaciji kasko šteta i na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti izvršili smo izvid, obradili i isplatili štetu:

a) oštećenom _____ iz _____
u povodu prometne nezgode koju je dana _____ prouzročio vaš
osiguranik _____ iz _____ upravljajući
vozilom marke _____ registarski broj _____, koje je policom osiguranja
autoodgovornosti broj _____ osigurao u vašoj poslovnoj jedinici s valjanošću osiguranja
od _____ do _____

b) vašem kasko osiguraniku _____ iz _____
_____ na temelju police broj _____ za vozilo marke _____
registarski broj _____

UKUPNO isplaćeni iznos d
izvolite nam doznačiti u roku od 15 dana na naš račun broj _____ kod SDK
u _____

II. Za obavljenu uslugu pripada nam naknada u smislu Pravilnika i to za:

a) troškovi obrade štete (izvid, kilometraža, dnevnice) d
b) naknadu obrade po čl. 8. st. 1. d
c) provizija Narodne banke d
d) provizija Poslovne banke d
UKUPNO provizija d

Navedenu svotu izvolite nam doznačiti u roku od 15 dana na naš račun br. _____
kod SDK u _____

Žig i potpis:

PRILOG: Statistički list

MŠ-38

1

[illegible]

KLAUZULA O POVRATU:

Ako se u građanskoj parnici, krivičnom ili prekršajnom postupku naknadno dokaže moja djelomična ili isključiva krivnja i odgovornost za štetu, **OBVEZUJEM SE** primijeni iznos naknade vratiti u cijelosti ili srazmjerno mojoj odgovornosti u roku od 8 dana po pravomoćnosti te odluke.

U _____

(potpis)

br. osobne iskaznice ili putovnice

PODACI O ISPLATAMA U ŠTETI

1 OZNAKA

2 BROJ

3 GOD. EVID.

ISPLATE	1. ISPLATA	Sifra val.	2. ISPLATA	Sifra val.	3. ISPLATA	Sifra val.	4. ISPLATA	Sifra val.	5. ISPLATA	Sifra val.
4 Datum likvidacije	27.04.93									
5 Način plaćanja	TRANSFER									
6 Materijalna šteta na stvarima	728.637.	ITL								
7 Materijalna šteta na osobama										
8 Nematerijalna šteta										
9 Kamate										
10 Troškovi										
11 SVEUKUPNO	728.637.	ITL								
11a Provizija SIŽ-a za ekon. odnose s inoz.										
12 Likvidirao	bulen									
13 Kontrolirao										
14 Isplatu odobrio										
15 Datum naloga za isplatu	27.04.93									
16 Podatke iz naloga unio										
17 Broj i datum izvoda										

NAPOMENA:

1. - KONTO : 67543 → BANCA NAZIONALE DEL LAVORO
Via Po 12 - PADOVA - ITALIA

UPIŠNIK ŠTETA AUTOODGOVORNOSTI

[illegible]

Platni promet sa inozemstvom obavlja se na temelju zakonskih propisa koje je Sabor Republike Hrvatske do uspostavljanja kreditno-monetarnog, deviznog i carinskog sustava preuzeo od saveznih zakona bivše Jugoslavije (Narodne novine 53/91). Osnovni zakon koji regulira način plaćanja i naplate iz inozemstva je Zakon o deviznom poslovanju. Cjeloviti (pročišćeni) tekst ovog zakona objavljen je u Službenom listu 82/90. Uz osnovni zakon primjenjuju se i Odluke koje pobliže reguliraju način obavljanja platnog prometa sa inozemstvom. Kako je u tijeku donošenje zakona o deviznom poslovanju Republike Hrvatske i niz podzakonskih akata koji reguliraju ovu djelatnost, u ovom materijalu obradit ćemo naplatu potraživanja (strana odgovornost) i plaćanje štete u inozemstvo (domaća odgovornost). Uz obrazloženje i primjenu preuzetih zakonskih propisa osvrnut ćemo se i na prijedlog nacrtu novog zakona o deviznom poslovanju Republike Hrvatske.

Devizno poslovanje po štetama strane i domaće auto-odgovornosti dijelom se obavlja u službama odnosno odjelima za likvidaciju međunarodnih šteta, a dijelom je vezano za njihovo evidentiranje u knjigovodstvu osiguravajućeg društva. Zbog potrebe vođenja ažurne evidencije, u ovom materijalu obrađene su ulazne i izlazne evidencije predviđene za elektronsku obradu podataka.

PROPISI KOJI REGULIRAJU DEVIZNO POSLOVANJE S INOZEMSTVOM

1. ZAKON O DEVIZNOM POSLOVANJU

Zakon o deviznom poslovanju osnovni je propis koji neposredno regulira način obavljanja deviznog poslovanja, a vezan je za primjenu Zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju i Zakona o poduzećima. Osnovne odredbe Zakona glede primjene u deviznom poslovanju osiguravajućih društava su slijedeće:

- zabranjeno je plaćanje i naplata u devizama ili zlatu između domaćih i stranih osoba na teritoriju Rep. Hrvatske.
- tečaj dinara formira se na jedinstvenom deviznom tržištu u skladu s ponudom i potražnjom deviza. Na temelju tečajeva po kojima su sklopljeni poslovi kupnje i prodaje deviza na međubankovnom sastanku, utvrđuju se srednji tečajevi stranih valuta prema kojem se formiraju kupovni i prodajni tečajevi dodavanjem odnosno oduzimanjem marže utvrđene propisom o načinu rada deviznog tržišta.

Kupovni tečajevi stranih valuta primjenjuju se za obračun dinarske protuvrijednosti izvršene naplate deviza radi isplate dinara poduzeću, drugoj pravnoj osobi ili poduzetniku.

Prodajni tečajevi stranih valuta primjenjuju se za obračun dinarske protuvrijednosti za plaćanje u devizama koji se izvršava po nalogu poduzeća, druge pravne osobe ili poduzetnika.

Za utvrđivanje potraživanja i obveza u devizama, koja se dinarski prikazuju na kraju mjeseca ili jednog obračunskog razdoblja, primjenjuje se srednji tečaj koji vrijedi posljednjeg dana u mjesecu.

- platni promet s inozemstvom obavlja se u dinarima ili devizama preko ovlaštenih banaka na način što se naplata iz inozemstva poduzeću odobrava u dinarskoj protuvrijednosti istog ili najkasnije idućeg radnog dana po kupovnom tečaju, koji vrijedi na dan isplate. Banka ovlaštena za poslove s inozemstvom obavlja plaćanje prema inozemstvu na temelju naloga poduzeća, uz uplatu dinarske protuvrijednosti deviza po prodajnom tečaju koji vrijedi na dan ispostavljanja naloga ovlaštenoj banci.
- za obavljanje usluge stranim osobama, domaće osobe dužne naplatiti potraživanje u ugovorenom roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana kada je usluga obavljena (datum ispostavljanja fakture).
- Poduzeća koja obavljaju usluge u međunarodnom robnom i putničkom prometu, PTT prometu i osiguravajuća društva mogu plaćanje i naplatu usluga ugovoriti preko kontokorentnog računa koji se uspostavlja sa stranim principalom uz uvjete i prethodno odobrenje NBH.
- osiguravajuća društva naplaćuju premiju osiguranja odnosno reosiguranja od domaćih osoba u dinarima, a od stranih osoba u devizama i dinarima. Štete po osiguranju domaćim osobama plaćaju se u dinarima, a stranim osobama u devizama, preko ovlaštene banke uz plaćanje dinarske protuvrijednosti deviza. Gradanima Rep. Hrvatske koji se nalaze na privremenom radu u inozemstvu, štete nastale u svezi korišćenja motornog vozila inozemne registarske oznake, osiguravajuća društva mogu isplatiti u devizama preko ovlaštene banke za poslove s inozemstvom. Premije osiguranja života mogu se od strane domaćih i stranih osoba uplatiti u devizama koje se vode na zbrojnom računu osiguranja života kod ovlaštene banke. Osiguravajuća društva mogu se ovim devizama koristiti za isplatu naknade šteta u devizama po osnovi uplaćenih premija za osiguranje života.
- zabranjeno je osiguranje domaćih fizičkih osoba s pribivalištem u Rep. Hrvatskoj, kod stranih osiguravajućih društava, ako odredbama zakona kojim se uređuje osiguranje imovine i osoba nije drukčije uređeno.

2. OBAVLJANJA PLATNOG PROMETA S INOZEMSTVOM

Način obavljanja platnog prometa s inozemstvom pobliže je reguliran Odlukom o načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom. Ovom Odlukom, naplata potraživanja i plaćanja u platnom prometu s inozemstvom obavljaju se doznakom, akreditivom, čekom, kreditnim pismom i drugim instrumentima plaćanja, što su uobičajna u međunarodnom platnom prometu.

Platni promet s inozemstvom obavlja se preko računa ovlaštenih banaka u inozemstvu i preko računa stranih banaka i drugih stranih osoba u Rep. Hrvatskoj.

2.1. Naplata i plaćanje s inozemstvom

2.1.1. Naplata potraživanja iz inozemstva

Svako potraživanje iz inozemstva naplaćuje se na temelju fakture - računa, kojeg osiguravajuće društvo ispostavlja za učinjenu uslugu stranom osiguravatelju. Faktura se ispostavlja na predtiskanom obrazcu u koji se navode podaci o broju spisa štete, oštećenom, štetniku, deviznom i dinarskom iznosu štete, trošku obrade, odvjetničkim i drugim troškovima kao i podaci o nazivu poslovne banke i računu osiguravajućeg društva na koji se očekuje priliv iz inozemstva.

Prilikom izračunavanja dinarske protuvrijednosti deviza, primjenjuje se kupovni tečaj poslovne banke na dan ispostavljanja fakture.

Uobičajno je da se original fakture dostavi stranom osiguravatelju, jedna kopija ostaje u spisu štete, a jedna kopija dostavlja se u računovodstvo osig. društva zbog evidentiranja potraživanja.

Potraživanje po ispostavljenoj fakturi, osiguravajuća društva dužna su naplatiti u ugovorenom roku koji po članku 5. Sporazuma između ureda (Londonski sporazum) kao i Zakonu o deviznom poslovanju ne može biti duži od 60 dana od dana dospjeća potraživanja. Ukoliko se potraživanje ne naplati u predviđenom roku, NBH može na zahtjev osig. društva produžiti rok naplate do 30 dana za naplatu potraživanja iz Europe i zemlje Sredozemlja.

Stranom osiguravatelju može se u slučaju neplaćanja našeg potraživanja u roku od 60 dana, zaračunati godišnja kamata od 12% od dana podnošenja zahtjeva (fakture) pa sve do dana plaćanja.

Banka ovlaštena za poslove s inozemstvom, preko koje je izvršena naplata iz inozemstva dužna je o izvršenoj naplati, najbržim putem (telefax), izvijestiti osig. društvo, istog dana kada je obavještena o izvršenoj naplati. Toga dana, a najkasnije idućeg radnog dana, ovlaštena banka dužna je ispostaviti nalog na obrazcu 743 - Izvještaj o naplati iz inozemstva. Na obrazcu 743 navedeni su podaci o nalogodavcu - stranom osig. društvu, inobanci, osnov plaćanja - oznaka i broj spisa štete, datum naplate, iznos naplate u valuti i iznos dinarske protuvrijednosti. Glede ovih podataka, korisnik naplate - osiguravajuće društvo dužno je banci istog dana a najkasnije idućeg radnog dana dostaviti obrazac 745 - nalog za isplatu dinarske protuvrijednosti na temelju kojeg se isplaćuje dinarska protuvrijednost (po kupovnom tečaju) naplaćenih deviza u korist žiro-računa osig. društva.

Korisnik naplate može u dogovoru s bankom dati nalog za isplatu dinarske protuvrijednosti i putem telefaksa, generalne izjave i dr.

Naplaćeni iznos evidentira se u spisu štete i u poslovnim knjigama u računovodstvu. Izgled i podaci u obrazcu 743 prikazani su u prilogu br. .

Česti je slučaj da strani osiguravatelj ne plati naše potraživanje unutar 60 dana.

Kako bi ga na neki način podsjetili na njegovu obvezu, uputno je već nakon 45 dana od ispostavljanja fakture uputiti dopis kojim podsjećate na potrebu pravovremenog plaćanja našeg potraživanja. Nekoliko dana prije proteka 60-tog dana potrebno je uputiti požurnicu stranom osiguravatelju (prilog br.) i ujedno NBH podnijeti molbu za produženje roka unosa deviza.

Ako se unatoč svim poduzetim radnjama potraživanje ne naplati, potrebno je izvršiti tkz. OTPIS potraživanja odnosno knjigovodstveno ga izknjižiti iz redovitih potraživanja i voditi kao tkz. sporna potraživanja. Unatoč tome i nadalje je potrebno poduzimati sve mjere kako bi se potraživanje naplatilo. Otpis potraživanja provodi se na temelju odluke direktora ili rukovodećih djelatnika osig. društva.

EVIDENTIRANJE POTRAŽIVANJA IZ INOZEMSTVA

Kako bi se olakšalo praćenje potraživanja iz inozemstva, potrebno je voditi evidencije koje nam omogućuje brz i točan pregled svih dospjelih i naplaćenih potraživanja iz inozemstva. Glede toga poželjno je cjelokupnu dokumentaciju, (počevši od ispostavljanja fakture) voditi na računalu koje uz programsku podršku omogućuje da se jednom uneseni podatak može koristiti kroz potrebne evidencije. Tako npr. ukoliko se pomoću

računala ispostavlja faktura stranom društvu na bazi unešenih podataka može se dobiti pregled nenaplaćenih potraživanja po stranom osiguravatelju, posl. jedinici ili ukupno za pojedinu zemlju.

Također se prilikom unosa naplate potraživanja (obrazac 743) mogu po potrebi dobiti podaci o naplati potraživanja s točnim podacima o eventualnoj razlici između fakturiranog i naplaćenog iznosa.

U daljnjem opisu potrebnih evidencija oko evidentiranja potraživanja i naplate iz inozemstva koristit ćemo se upravo ulaznim i izlaznim evidencijama koje su obrađene na računalu.

KONTROLNIK DEVIZNOG PRILIVA

— je propisom određena evidencija o naplati potraživanja iz inozemstva u koju se unose podaci iz fakture i podaci iz obrazca 743 po izvršenoj naplati iz inozemstva. Kontrolnik se može voditi »ručno« odnosno na računalu i služi kao mjerodavan dokument o izvršenoj naplati iz inozemstva u slučaju devizne kontrole. Kontrolnik se vodi po zemljama, a unutar zemlje po stranom osiguravajućem društvu. Izgled kontrolnika deviznog priliva koji se vodi i pohranjen je u računalu prikazan je u prilogu br. .

POMOĆNE EVIDENCIJE (PREGLEDI) POTRAŽIVANJA IZ INOZEMSTVA

Pomoćne evidencije potraživanja iz inozemstva po štetama strane odgovornosti, potrebne su zbog mogućnosti dnevnog, mjesečnog i kvartalnog pregleda nenaplaćenih, naplaćenih te otpisanih potraživanja, kao i pregleda potraživanja po stranom osiguravatelju i prema pojedinim zemljama u cijelini. Ove evidencije pohranjene su u računalu i po potrebi se mogu izlistati. U prilogu ovog materijala možete vidjeti izgled i podatke kojima se možete služiti pojedinim pregledima, a u nastavku ćemo ukratko opisati pojedine preglede i sursishodnost istih.

- a) Pregled potraživanja na dan... - je evidencija koja omogućuje pregled nenaplaćenih potraživanja na željeni dan, a izlistava se po zemljama, a unutar zemlje po stranim osiguravateljima. U njoj su sadržani i podaci o broju i oznaci štetnog spisa te financijski pokazatelji u stranoj valuti i HRD. (prilog br.)
- b) Pregled potraživanja između dva datuma - je ista evidencija kao i gore navedena, a izlistava se za razdoblje između dva željena datuma (prilog br.).
- c) Pregled potraživanja po fakturama - računima koji dospijevaju na naplatu između dva datuma
— je evidencija koja je vrlo korisna kada se želi pregled nenaplaćenih potraživanja a koja se očekuju u narednom razdoblju. Podacima iz ovog pregleda moguće je očekivanim prilivom planirati plaćanje dospjelih obveza prema inozemstvu, upozorava nas na potrebu pisanja urgence stranom osiguravatelju. (prilog br.).
- d) Pregled prijedloga nenaplaćenih potraživanja za otpis na dan... - je evidencija pomoću koje možemo dobiti informaciju o nenaplaćenim potraživanjima iz inozemstva, a kojima je prošao rok unosa deviza (60 dana) + produženi rok dobiven od NBH. Ovaj pregled služi kao podloga za donošenje Odluke o otpisu, komisiji za otpis odnosno direktoru osiguravajućeg društva. (prilog br.).

- e) Pregled otpisanih potraživanja na dan... - je evidencija koja se oblikuje ne temelju Odluke o otpisu potraživanja te služi kao podloga za daljnju požurnicu za naplatu potraživanja, kao i podloga za evidentiranje (na sporna potraživanja) u knjigovodstvu osiguravajućeg društva.
- f) Pregled prihoda na dan... - je evidencija koja omogućuje da se na željeni datum dobiju kompletni financijski pokazatelji o svim naplatama u proteklom razdoblju. Podaci se vode po zemlji a unutar zemlje po stranom društvu odnosno broju i oznaci spisa štete i prikazani su naplaćeni iznosi u stranoj valuti kao i u HRD. Ovaj pregled je vrlo koristan kako u likvidaciji šteta (kompenzacija sa stranim društvom, donošenje odluke o prioritetu plaćanja prema pojedinom stranom društvu...) tako i djelatnicima koji rukovode financijskim sredstvima (ukamaciivanje fin. sredstava, mogućnost planiranja fin. sredstava za plaćanje obveza prema inozemstvu i dr.).
- g) Pregled prihoda između dva datuma - je evidencija kao i gore navedena s time što se ovim pregledom omogućuje praćenje stanja prihoda po zemlji odnosno osiguravajućim društvima u željenom razdoblju - između dva datuma... (prilog br.).

2.1.2. Plaćanje obveza u inozemstvo

Konac likvidacije štete domaće odgovornosti je plaćanje utvrđene (i priznate) obveze prema stranom osiguravajućem društvu i stranim državljanima koje je prethodno podnijelo obračun. Prema Sporazumu između ureda (Londonski sporazum) rok za plaćanje međusobnih obveza je najkasnije 60 dana od primitka konačnog obračuna po šteti.

Uobičajan način izvršenja naših obveza po štetama domaće odgovornosti je DOZNAKOM, odnosno obrazcem 1450 - Nalog za izvršenje doznake u inozemstvo. Osim doznake stranom osiguravajućem društvu moguće je plaćanje čekom i kreditnim pismom ali se ona manje upotrebljavaju.

Doznaku odnosno obrazac 1450 potrebno je ispuniti i tako ovjeren pečatom i ovlaštenim potpisom predati ovlaštenoj banci na izvršenje. Uz obrazac 1450 potrebno je priložiti ovjerenu kopiju (SDK) o uplaćenju dinarskoj protuvrijednosti deviza izračunatu po prodajnom tečaju ovlaštene banke na dan predaje naloga u banku. Također je potrebno za troškove usluge banke platiti određeni postotak i ovjerenu kopiju (SDK) priložiti uz obr. 1450.

Tako kompletiranu doznaku ovlaštena banka će zaprimiti i prema instrukcijama u obr. 1450 banka će izvršiti plaćanje u inozemstvo. Po izvršenoj doznaci banka će nas izvijestiti o izvršenom plaćanju na propisanom obrazcu koji je ujedno i potvrda o podmirenoj obvezi u inozemstvo.

Kako bi se kvalitetno obavilo plaćanje u inozemstvo, obradit ćemo detaljnije plaćanje DOZNAKOM u inozemstvo s popratnom dokumentacijom, kao i način vođenja propisane evidencije i pregleda o plaćanju obveze u inozemstvo.

NALOG ZA IZVRŠENJE DOZNAKE U INOZEMSTVO - obrazac 1450

Svaku obvezu prema inozemstvu koju želimo izvršiti DOZNAKOM prema stranom osiguravatelju odnosno stranom državljaninu činimo putem obrazca 1450 - Naloga za izvršenje doznake u inozemstvo.

Obrazac 1450 je propisan, predtiskan obrazac putem kojeg se izdaju potrebne instrukcije ovlaštenoj banci za izvršenje doznake u inozemstvo. Tiskan je na kopirnom (NCR) papiru i ispunjava se u potrebnom broju primjeraka (ovisno o potrebama

pojedinih ovlaštenih banaka - min. 6 primjeraka) (prilog br. 11). Ovlaštenoj banci potrebno je u obr. 1450 dati slijedeće podatke:

- podaci o nalogodavcu (naziv, adresa, telefon, referent, matični broj)
- naziv ovlaštene banke kojoj podnosimo obrazac 1450 s njezinim matičnim brojem
- iznos u valuti (oznake valute + iznos) te način doznake u inozemstvo (poštom ili telegrafski)
- naziv i točna adresa stranog osiguravatelja kojem plaćamo obvezu
- naziv i adresa inobanke te konto-račun stranog osiguravatelja
- osnov plaćanja (odšteta po spisu šteti... MIP...)
- datum, mjesto izdavanja obrasca
- žig i potpis nalogodavca

Osim obrasca 1450, poslovnoj banci se prilažu i virtumanski nalozi o plaćenju dinarskoj protuvrijednosti deviza kao i provizija banci za uslugu izvršenja doznake u inozemstvo.

Ukoliko jedna poslovna jedinica-obrađivač štete plaća obvezu prema inozemstvu za drugu poslovnu jedinicu / spis štete s oznakom MIF.../ potrebno je po svakom plaćanju obveze, izvršiti obračun troškova / dinarsku protuvrijednost plaćenog deviznog iznosa, bankovne troškove i ostale troškove / i fakturirati ih poslovnoj jedinici. Izgled i sadržaj računa vidljiv je u prilogu br. 12.

O izvršenom plaćanju gore navedene obveze / MIF.../ poslovna jedinica - obrađivač štete dužna je o tome izvijestiti poslovnu jedinicu u ime koje je obveza plaćena, na posebnom obrascu OBAVIJEST O DEVIZNOM ODLIVU br.... (prilog br. 13).

Svi podaci o neizvršenim obvezama prema inozemstvu kao i izvršenim plaćanjima u inozemstvu vode se u KONTROLNIKU DEVIZNOG ODLIVA (prilog br. 14). Kontrolnik se vodi se po valutama. Ukoliko se podaci o obvezi unose pomoću računala, kontrolnik deviznog odliva kao i pomoćne evidencije / pregledi / izlistavaju se automatski.

POMOĆNE EVIDENCIJE / PREGLEDI / OBVEZA PREMA INOZEMSTVU

Kao i kod naplate potraživanja iz inozemstva tako i kod plaćanja obveze prema inozemstvu služimo se pomoćnim evidencijama koje nam omogućuju stalan uvid u stanje obveza, odnosno izvršenih plaćanja prema inozemstvu. Prema podacima iz spisa štete, koji se prethodno unesu u računalo ispisuju se podaci u obrazac 1450 i vode se slijedeće evidencije:

Pregled obveza na dan je evidencija koja omogućuje uvid u dospjeće, a neizvešene obveze na dan Korisna je prilikom dnevnog planiranja obveza u odnosu na dnevni priliv. (prilog br. 15).

Pregled obveza između dva datuma - je slična evidencija kao gore navedena samo što se dobije uvid za obveze između dva željena datuma. (prilog br. 16).

Zagreb, svibanj 1993.

IZVJEŠTAJ O NAPLATI IZ INOZEMSTVA

OBRAZAC 743

NAZIV BANKE Zagrebačka banka d.d. Zagreb Telefon 610600/258 Referent IV-3KP 3234495		KORISNIK NAPLATE Croatia osiguranje d.d. 41 000 Zagreb Trg bana Jelačića 13 3276147	
1		2	60 1

3 NALOG broj 4433-3-11407

4	Na zahtjev STEIERMARKISCHE BANK Gmbh. Graz		040	0042
5	PONALOGU AVUS GESENSCHAFT M.B.H. A-Graz		040	
6	Preko STEIERMARKISCHE BANK Gmbh. Graz		0042	
7	Po osnovi IHR MIL-ZG-802/92 UNSER A2 90 KR 92-2402		040	
8	NAPLATILI SMO	Šifra valute 040	Oznaka valute ATS	- IZNOS U VALUTI 11.170,00
9	PO NALOGU INOZEMNE BANKE ODBIJENO JE		Zastupnička provizija	
			Inozemni troškovi	
10	NAPLATU SMO KNJIŽILI	S VALUTOM od 19.08.92	Po tečaju	HRD 296.881,00
11	Na teret STEIERMARKISCHE BANK Gmbh.	11	3100	1 103 0042
	U korist Croatia osiguranje d.d.		25731	2 3276 147051
12	Na teret			1
	U korist			2
		NAKNADA	RAČUN	HRD
	Srednji kurs	1		
		2		
13	Troškovi na teret nalogodavca.	3		
			UKUPNO	
14	PO ODBITKU NAŠE NAKNADE U IZNOSU OD		HRD 296.881,00	
15	PRIMJEDBA 14081992/218308			
16	DATUM VALUTE	Strani broj	Provizija	Indik.
	34 39	40 51	52 53	54 55
			Broj dozn.	R NB A 2
			56 58	59 60 79 80
	Zagreb 19.08.1992			

NALOG ZA ISPLATU PROTUVRIJEDNOSTI U HRD

TISKANJE

1	NALOGODAVAC Croatia osiguranje d.d. 41 000 Zagreb, Trg bana Jelačića 13 Telefon 460 111 Referent S.Lj.		NAZIV BANKE Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Savska 41		3276147	3234495
4	Na osnovi izvještaja o naplati iz inozemstva NALOG broj 4433-3-11407 OD 19.08.92					
5	Koje je uplatio u našu korist AVUS, GESENSCHAFT.MBM.Graz				040	6 Ukupan broj naimen. 1
7	NADLEŽNA BANKA NBH	310	Registarski broj prijave		Godina registracije	
8	Po fakturi broj MIL-ZG-802/92		Po carinskoj deklaraciji broj		Datum 23.04.92.	
9	NA TEMELJU: Napлата odštete po šteti strane autoodgovornosti.		Red. broj imen.	Tarifni broj - vrsta usluga	IZNOS U VALUTI	
			1		11.170,00	
	260					
10	Šifra valute 040	Oznaka valute ATS	IZNOS U VALUTI		11.170,00	
11	NA TERET				1	
	U KORIST				2	
12	NA TERET				1	
	U KORIST				2	
	ISPLATITE PREKO BANKE Zagrebačka banka d.d.		3234495	HRD	296.881,00	
13	KORISNIKU - CROATIA - osiguranje d.d. Zagreb Trg bana Jelačića 13					3276147
	NA ŽIRO-RAČUN BROJ 30101-664-543		KOD SDKII Zagreb			
14	BANKA IZ ČLANA 108 ZDP Zagrebačka banka d.d. Zagreb	REŽIM	IZVOR SRED.	VRSTA KREDITA	BROJ KREDIT. PRIJAVE	OD
	3234495	03				24
15	Zagreb, 20.08.1992. Mjesto i datum		Croatia osiguranje d.d. Zig i potpis nalogodavca			
16			Zig i potpis banke			

OBRAZAC PROPISAN PO NR11

**CROATIA
OSIGURANJE d.d.
ZAGREB**

FILIJALA ZAGREB
41000 Zagreb, trg bana J. Jelačića 13
postfach: 94
telefon: 041 459-033
telex: 21587 cros yu
telefax: (041) 427-170

Ihr Zeichen:
Unser Zeichen:

Datum:

**Betreff: Rückerstattungsanspruch
laut Interbureau-Abkommen**

Sehr geehrte Damen und Herren,
wir möchten Sie an das Abrechnungsschreiben unserer Filiale Zagreb vom
erinnern.

Der geforderte Betrag von

..... bzw. din.,

ist leider bei uns noch nicht eingegangen.

Wir bitten Sie daher um eine umgehende Überweisung auf unser Bankkonto
Nr. 30101-620-16-25731-.....-3215130 bei der Zagrebačka banka, Zagreb.

Mit freundlichen Grüßen

Auslandsschaden-Abteilung

MSI-109 NJ

OPJATLA OŠTIGURANJE d.d.
ZAGREB
Savska cesta 41

STRANO SS. DRUŠTVO: R1940 A V U S.
Mjesto: A BATO BRAZ

KONTROLNIK DEVIZNOG PRILIVA

ZEMlja: AUSTRIJA

DATUM: 15.05.93

VRIJEDNOST POSLA									
REF	PJ BROJ I DATUM RACUNA DOKLADJE	OPIS POSLA	SPIS STRANOG DRUŠTVA VAL	IZNOS U HRD VAL	DATUM	BROJ IZVODA BANKE	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD VAL	IZNOS U HRD VAL
1	51	1 23.04.92 22.06.92	MIL 902/92 ZG	A290 K692 - 240	ATS	170002.00	ATS 19.08.92 7892111	8217.94	170002.00
					ATS	32611.00	ATS 19.08.92 7892111	2542.03	52611.00
UKUPNO						11170.00	222693.00	10759.98	222693.00
2	51	2 15.01.93 16.03.93	MIL 123/93 ZG	BY HR 185/93	ATS	1000.00	200300.04		1000.00
					ATS	2000.00	400001.27		2000.00
					ATS	10000.00	20030006.35		10000.00
UKUPNO						13000.00	2603908.26		13000.00
3	51	3 19.04.93 18.06.93	MIL 124/93 ZG	BY HR 234/93	ATS	3000.00	600001.91	ATS 19.05.93 5093211	3000.00
					ATS	9500.00	1902056.03	ATS 19.05.93 5093211	9500.00
UKUPNO						12500.00	2503757.94		12500.00
4	51	4 20.04.93 19.06.93	MIL 125/93 ZG	BY HR 241/93	ATS	100000.00	200300063.50	ATS 20.05.93 5093219	100000.00
					ATS	10000.00	20030006.35	ATS 20.05.93 5093219	10000.00
					ATS	2500.00	500751.59		2500.00
UKUPNO						112500.00	2253021.44		112500.00
5	51	5 20.05.93 19.07.93	MIL 126/93 ZG	BY HR 340/93	ATS	50000.00	10015031.75		50000.00
					ATS	5000.00	1001503.18		5000.00
UKUPNO						55000.00	11016534.93		55000.00
UKUPNO PARTNER:									24510302.10
UKUPNO AUSTRIJA:									26519752.10

CROATIA OSIGURANJE d.d.
ZAGREB
SAVSKA CESTA 41

PREGLED POTRAŽIVANJA NA DAN 15.06.93
(RAČUNT IZDAJI IZNEBU 16.04.93 I 01.05.93)

POSLOVNA JEDINICA: 51 FILIJALA ZAGREB, 41000 ZAGREB, SAVSKA CESTA 41

RRR	DRŽAVA	NAZIV STRANOG DRUŠTVA I KOMINT.	ŠIFRA BROJ I DATUM RACUNA DOSP.	OZNAKA ŠTETE	VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRG	BR. OTIF. 54
1	AUSTRIJA	A V U S	01940	4 20.04.93 19.06.93 MIL 125/93 16	ATS	3703.88	741889.28	
					ATS	3703.88	741889.28	
	AUSTRIJA				ATS	3703.88	741889.28	
					ATS	3703.88	741889.28	

UKUPNO ZA POSLOVNU JEDINICU 51 :

741889.28

UKUPNO:

741889.28

CROATIA OSIGURANJE d.d.
ZAGREB
SAVSKA CESTA 41

PREGLED PRIMODA IZNEBU 15.01.93 I 20.05.93

DATUM 27.05.93

RRR	DRŽAVA	PARTNER	PJ BROJ I DATUM RACUNA	OPIS POSLA	SPIS STRANOG DRUŠTVA VAL	VR I J E D N O S T	P O S L A	NAPLATA IZ INDIJENSTVA - DEVIZNI PRILIV
1	AUSTRIJA	01940 A V U S	02	2 15.01.93 MIL 123/93 16	6Y HR 185/93	ATS	26000.00	260398.26
2			01	3 19.04.93 MIL 124/93 16	6Y HR 234/93	ATS	25000.00	250357.94
3			01	4 20.04.93 MIL 125/93 16	6Y HR 241/93	ATS	22500.00	225302.14
4			01	5 20.05.93 MIL 126/93 16	6Y HR 316/93	ATS	10500.00	1053783.34
	UKUPNO PARTNER:						3815770.98	7495699.10
	UKUPNO AUSTRIJA:						3815770.98	2495699.10

UKUPNO:

3815770.98

CROATIA OSIGURANJE d.d.
ZAGREB
SAVSKA CESTA 41

PREGLED RACUNA KOJI DOSPIJEVAJU NA NAPLATU IZNEBU 19.05.93 I 20.07.93

DATUM 27.05.93

RRR	DRŽAVA	NAZIV STRANOG DR. I KON.	ŠIFRA PJ BROJ I DATUM RACUNA DAT. DOSP.	VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRG
1	AUSTRIJA	A V U S	01940 01	4 20.04.93 19.06.93 MIL 125/93 16	ATS	3703.88
2			01	5 20.05.93 19.07.93 MIL 126/93 16	ATS	52500.00
					ATS	56203.88
	AUSTRIJA				ATS	56203.88
					ATS	56203.88
					ATS	56203.88

UKUPNO:

1125767.62

PREGLED PRIJEZDNOG NEODPLACENIH POTRAŽIVANJA ZA STIPIS
na dan 15.06.93

RBR	DRIJVA	NAZIV STRANOG DR. I KDM, ŠIFRA	BROJ I DATUM RACUNA	DOSP.	BR.OTPISA	OZNAKA I BROJ ŠTETE	IZNOS FAKTURE		OTVORENI IZNOS		
							VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD
1	AUSTRIJA	A V U S	01948	1 20.04.93 11.06.93		KIL 125/93 ZG	ATS	112500.00	22533821.44	3703.00	741009.20
							ATS	136170.00	25260272.30	3703.00	741009.20
	AUSTRIJA						ATS	136170.00	25260272.30	3703.00	741009.20
							ATS	136170.00	25260272.30	3703.00	741009.20

UKUPNO: 25260272.30 741009.20

PREGLED OTPISANIH POTRAŽIVANJA NA DAN 27.05.93

RBR	DRIJVA	NAZIV STRANOG DR. I KDM, ŠIFRA PZ BROJ I DATUM RACUNA	DOSP.	BR.OTPISA	OZNAKA I BROJ ŠTETE	IZNOS FAKTURE		OTVORENI IZNOS			
						VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD	
1	AUSTRIJA	A V U S	01948 02	2 15.01.93 14.03.93	2/93	KIL 123/93 ZG	ATS	13000.00	2603900.26	13000.00	2603900.26
							ATS	13000.00	2603900.26	13000.00	2603900.26
	AUSTRIJA						ATS	13000.00	2603900.26	13000.00	2603900.26
							ATS	13000.00	2603900.26	13000.00	2603900.26

UKUPNO: 2603900.26 2603900.26

PREGLED PRIHODA NA DAN 27.05.93

RBR	DRIJVA	PARTNER	PZ BROJ I DATUM RACUNA	OPIS POSLA	SPIS STRANOG DRUŠTVA VAL	VRIJEDNOST POSLA		NAPLATA 12 INOZEMSTVA - DEVIZNI PRILIV			
						IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRG VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRG		
1	AUSTRIJA	01948 A V U S	01	1 20.04.93 KIL 002/93 ZG	CRO 00366/93	ATS	11170.00	222693.00	ATS	10759.90	222693.00
2			02	2 15.01.93 KIL 123/93 ZG	GY HR 105/93	ATS	13000.00	2603900.26	ATS	0.00	0.00
3			01	3 19.04.93 KIL 124/93 ZG	GY HR 234/93	ATS	12500.00	2503757.94	ATS	12500.00	2503757.94
4			01	4 20.04.93 KIL 125/93 ZG	GY HR 241/93	ATS	112500.00	22533821.44	ATS	105000.00	21791932.16
5			01	5 20.05.93 KIL 126/93 ZG	GY HR 340/93	ATS	52500.00	10515703.34	ATS	0.00	0.00
UKUPNO PARTNER:										30379963.90	24510303.10
UKUPNO AUSTRIJA:										30379963.90	24510303.10
UKUPNO:										30379963.90	24510303.10

PREGLED PRIHODA IZMEU 15.01.93 I 20.05.93

RBR	DRIJVA	PARTNER	PZ	BROJ I DATUM RACUNA	OPIS POSLA	SPIS STRANOG DRUŠTVA VAL	VRIJEDNOST POSLA		NAPLATA 12 INOZEMSTVA - DEVIZNI PRILIV		
							IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD VAL	IZNOS U VALUTI	IZNOS U HRD	
1	AUSTRIJA	01948 A V U S	01	2 15.01.93 KIL 123/93 ZG	GY HR 105/93	ATS	20000.00	2003900.26	ATS	0.00	0.00
2			01	3 19.04.93 KIL 124/93 ZG	GY HR 234/93	ATS	25000.00	2503757.94	ATS	12500.00	2503757.94
3			01	4 20.04.93 KIL 125/93 ZG	GY HR 241/93	ATS	225000.00	22533821.44	ATS	105000.00	21791932.16
4			01	5 20.05.93 KIL 126/93 ZG	GY HR 340/93	ATS	110000.00	11016534.93	ATS	0.00	0.00
UKUPNO PARTNER:								30650022.57			24795606.10
UKUPNO AUSTRIJA:								30650022.57			24795606.10
UKUPNO:								30650022.57			24795606.10

NALOG ZA IZVRŠENJE DOZNAKE U INOZEMSTVO

1 NALOGODAVAC		2 NAZIV BANKE		70
CROATIA OSIGURANJE"d.d.fil.SPLIT		SPLITSKA BANKA d.d.SPLIT		
1a Telefon	Kralja Zvonimira 35 - SPLIT	1b Referent	Medić	37614739

3 NALOG broj

4 Doznacite postom-telegrafski iznos u Valuti						ITL 728.637.-							
5 U korist						FABRIZIO LENTINI,Via Roma 35,PADOVA-ITALIA						38	
6 Kod						Banca nazionale del lavoro,Via Po 12,Padova/c.67543							
7 Na temelju						sin. del 15.o3.1993./risarcimento no.MIP-ST 1/93							
8 NADLEŽNA BANKA						Registarski broj prijave						Godina registracije	
9 Zemlja iz koje se roba-usluga uvozi						Ukupno br. naimen.							
10 Naziv i sifra po carinskoj nomenklaturi						ROK UVOZA		BROJ KRED. PRIJL.		OD	V. K.	OUP	
11 Red. br. imen.		KORISNIK ROBE-USLUGE				Matični broj		REŽIM	Izvor sred.	IZNOS U VALUTI			
12		"CROATIA OSIGURANJE"d.d.SPLIT				3276147-39				ITL 728.637.-			
13 PRIMJEDBA												14	
Mjesto i datum												Zig i potpis nalgd.	
15 Nalog za knjiženje broj												Zig i potpis banke	
16 Sifra valute		Oznaka valute		Iznos u valuti		S VALUTOM od							
17 Na teret													
U korist													
18 Na teret													
U korist													
19												1 PLACEPO HRD	
20 BANKA IZ ČLANA 108/ZDP												SPLITSKA BANKA d.d. SPLIT	
21												Zig i potpis	
Mjesto i datum													

ZAJEDNICA OSIGURANJA IMOVINE I OSOBA n. sol. o.
Zajednica rizika osiguranja motornih vozila

ZA LIKVIDACIJU

CROATIA
osiguranje

POSLOVNA JEDINICA ZAGREB

Naš znak: MIP 16 205/93

Vaš znak: FY HR 196/93

Datum: 27.05.93

CROATIA zajednica osiguranja imovine i osoba

Poslovna jedinica ZAGREB - SPLIT

Račun broj 12

I. Na temelju Pravilnika o obaveznom pružanju usluga u likvidaciji kasko šteta i na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti izvršili smo izvid, obradili i isplatili štetu:

a) oštećenom SUTTINA MARCO iz TRST

u povodu prometne nezgode koju je dana 15.05.93. prouzročio vaš

osiguranik MIRKOVIĆ ANDREA iz ZAGREB upravljajući

vozilom marke MAZDA 323 I registarski broj ZB 219 AS koje je policom osiguranja

autoodgovornosti broj 01/00110999 osigurao u vašoj poslovnoj jedinici s valjanošću osiguranja

od 15.11.92 do 15.11.93

b) vašem kasko osiguraniku iz

na temelju police broj za vozilo marke

registarski broj

UKUPNO isplaćeni iznos 468.657.00 HRD d

Izvolite nam doznačiti u roku od 15 dana na naš račun broj 30105-620-12381 kod SDK

u ZAGREB

II. Za obavljenju uslugu pripada nam naknada u smislu Pravilnika i to za:

a) troškovi obrade štete (izvid, kilometraža, dnevnice) d

b) naknadu obrade po čl. B, st. 1. d

c) provizija Narodne banke d

d) provizija Poslovne banke d

UKUPNO provizija d

Navedenu svotu izvolite nam doznačiti u roku od 15 dana na naš račun br.

kod SDK u

Žig i potpis:

PRILOG: Statistički list

CROATIA OSIGURANJE d.d.
ODJEL ŠTETA
SAVSKA CESTA 41
ZAGREB

Predmet: DEVIZNI ODLIV BR.

12/93

RB.	OZNAKA I BROJ ŠTETE	VAL	IZNOS PLAĆANJA BANCI - HRD	TEČAJNE RAZLIKE	U K U P N O
1	2	3	4	5	(4 + 5)
1	MIP ZG 191/93	ITL	1227881.34	1572.00	1229453.34
2	MIP ZG 200/93	ITL	312438.00	0.00	312438.00
3	MIP ZG 205/93	ITL	468657.00	0.00	468657.00
U K U P N O :			2008976.34	1572.00	2010548.34
Provizija PB:					6000.00
S V E U K U P N O :					2016548.34

Prilozi: - obavijest poslovne banke o izvršenoj doznaci u inozemstvo

S poštovanjem !

Služba računovodstveno-knjigovodstvene poslove
D E V I Z N I O D J E L

122

[illegible][illegible]

PREPARED PASADENA NA JAN 02.06.93

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

2006-09-14

[illegible]

09687LEO RASCHOLD 17MEU 20-04-91 1 17.05.93

Figure 6

00-560182-281095-00

SURADNJA S POLICIJOM REPUBLIKE HRVATSKE U PRIKUPLJANJU DOKUMENTACIJE PO INOZEMNIM ŠTETAMA S POSEBNIM OSVRTOM NA LIKVIDACIJU ŠTETA U NEDOSTATKU ČVRSTIH DOKAZA O KRIVNJI INOZEMNOG VOZILA

UVODNA RIJEČ

Likvidacija štete s elementom inozemnosti, bilo da se radi o domaćoj ili stranoj odgovornosti, unekoliko se razlikuje od likvidacije domaćih predmeta. Postupak likvidacije ima svoje prednosti koje se očituju u poznavanju i primjeni nekih tehničkih i pravnih pravila s kojima se ne susrećemo kod domaćih predmeta.

Tijekom likvidacije štete, radi kvalitetnije usluge kontaktiramo, surađujemo i izmjenjujemo mišljenja sa stranim kolegama, pa stoga način i brzina likvidacije izravno utječu na prestiž naše zemlje u svijetu. Slaba likvidacija ruši ugled svake osigurateljne kuće i negativno utječe na njen poslovni uspjeh u cjelini. Dakle, solidna likvidacija mora postati uobičajeni servis građana koji se očekuje od svake dobro organizirane osigurateljne organizacije. Upravo zato likvidacija štete s elementom inozemnosti ima svoju posebnu težinu, pa je velika odgovornost djelatnika koji rade na tim poslovima. Od njih se osim dobrog znanja stranog jezika ili čak nekoliko njih, traži daleko šire opće znanje, bilo u pogledu praćenja osigurateljne i sudske prakse i načina rada u svakoj pojedinoj zemlji koja se pojavljuje kao partner u likvidaciji (a to su ugalvnom sve europske zemlje), bilo da se radi o poznavanju načela rada šteta s inozemnim elementom i praćenju inozemnih tržišta vozila te stalnih promjena u europskom osigurateljnom svijetu.

Život se danas u modernom društvu ne može zamisliti bez motornih vozila. Prošlo je vrijeme kada se o vozilu govorilo kao o luksuzu bez kojeg se može. Zato se od samog početka uporabe motornih vozila ulažu veliki naponi da se žrtvama prometa olakša situacija na način da im se osigura naknada pretrpljene štete.

Problem zaštite oštećenih biva naglašen razvojem turizma, odnosno kretanjem turista iz jedne zemlje u drugu.

Element inozemnosti daje posebno obilježje koje ga čini različitim od slučajeva u kojima su sudjelovali samo građani jedne zemlje.

Kompliciranost situacije, delikatnost položaja inozemaca u stranoj sredini, često puta bez nužnih sredstava, potreba hitnog rješavanja šteta, intervencija diplomatskih i konzularnih predstavništava i slično, jednostavno nas sile na organizaciju posebnog odsjeka koji bi se trebao baviti rješavanjem šteta s elementom inozemnosti.

PODJELA

Štete s elementom inozemnosti možemo podijeliti u dvije grupe:

- 1) štete koje našim građanima u našoj zemlji pričinje inozemni osiguranici vozilima inozemne registarske oznake. Njih ćemo u nastavku nazivati "ŠTETE STRANE ODGOVORNOSTI".*

2) štete koje naši osiguranici počine vozilima inozemne registarske oznake i to:

A — na području naše zemlje

B — u inozemstvu.

Njih ćemo u nastavku nazivati "ŠTETE DOMAĆE ODGOVORNOSTI".

Podimo redom i pokušajmo obuhvatiti sve varijante koje se mogu pojaviti u pogledu postojanja dokumentacije potrebne za utvrđivanje odgovornosti za štetu, a s posebnim osvrtom na postojanje zapisnika policije te upliv njegovog sadržaja na samu likvidaciju inozemne štete.

Od velikog značaja za rad osiguravajućih društava je odnos i trajna dobra suradnja s policijom Republike Hrvatske u prikupljanju dokumentacije po inozemnim štetama.

Isto tako nerijetko će u rješavanju inozemne štete suradnju trebati protegnuti na državno odvjetništvo, suce za prekršaje, sudove . . . radi pribavljanja skica, foto-elaborata, krivičnih prijava, rješenja o prekršaju, presuda i ostale potrebne dokumentacije.

ŠTETE STRANE ODGOVORNOSTI

Dogodila se nezgoda. Kako postupiti? Što učiniti? Kome prijaviti? Kome se obratiti? Kako do naknade štete?

Postupak je u osnovi kao i kod bilo koje druge prometne nezgode. Član 173. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, doduše, određuje one slučajeve u kojima je sudionik (vozač) dužan pozvati nadležne organe na uvidaj (bilo da se radi o prometnoj policiji ili u težim slučajevima istražnom sucu).

Kada je, međutim, jedan od sudionika prometne nezgode vozač inozemnog vozila, tada je svakako poželjno i preporučljivo pozvati na uvidaj prometnu policiju, jer ukoliko je za štetu odgovoran vozač stranog vozila, a o tim je primjerima trenutno riječ, valjat će dokazati osiguravajućem društvu koje je u obvezi da je njegov osiguranik doista odgovoran za štetu. Pojedina osiguravajuća društva, a osobito ona istočnoeuropskih zemalja, prije plaćanja štete obvezatno kao prilog traže zapisnik o uvidaju.

Stoga je od velike važnosti odredba čl. 180. po kojoj su ovlaštene službene osobe dužne izaći na mjesto prometne nezgode o kojoj su obaviješteni.

Nije za zanemariti tako čest primjer kada "stranac" odmah na licu mjesta priznaje krivnju ispričavajući se i obećajući kako će sve biti u redu jer "priznati će on štetu svom osiguratelju" i "srediti sve", da bi nakon toga promijenio mišljenje i dao drukčiju izjavu. Poriče svoju odgovornost i ne dozvoljava da se s njegove police ikome nadoknadi šteta jer "on nije kriv".

U ovakvim i sličnim slučajevima oštećeni ne može dokazati da je doista oštećen, u pravilu raspolaže samo imenom, prezimenom i registarskim brojem vozila koje mu je nanijelo štetu.

Kako u tim slučajevima obrađivač štete uopće može privoliti inozemnog osiguratelja da nadoknadi štetu oštećenom?

Gotovo nikako, osim ako postoje svjedoci, očevici ili eventualno slike lica mjesta koje je neko načinio prilikom same nezgode.

Kako smo uglavnom svi praktičari, najbolje je na praktičnim primjerima iz života dati kratki prikaz mogućih osnovnih varijanti koje se mogu pojaviti kod likvidacije štete s inozemnim elementom.

I — NAJJEDNOSTAVNIJI SLUČAJ, a nažalost toliko čest, je baš ovaj upravo spomenut. Dode do prometne nezgode u kojoj je jedan od sudionika strano vozilo, oštećeni olako držeći da nije potrebno, ili je noć, policijska je stanica nedostupna, nema telefona i

slično, dogovara se sa štetnikom da će štetu već nekako riješiti i razilaze se. Ovakvi primjeri često završavaju kobno po oštećenog jer on u pravilu i ne zna tko je njemu dužan štetu platiti — nije uzeo **ZELENU KARTU**, a nije niti pitao "krivca" gdje je obvezno osiguran. **ZELENA KARTA je dokaz da je vozilo koje ulazi u posjećenu zemlju obvezno osigurano u zemlji iz koje dolazi.** Posjedujući zelenu kartu oštećeni ima garanciju da će mu šteta biti naknadena, naravno uz pretpostavku utvrđene krivnje vozača vozila inozemne registracije. Dakle — vozaču vozila inozemne registracije potrebno je uzeti duplikat zelene karte. To može učiniti djelatnik policije koji obavlja uvidaj, a može i sam oštećeni. Kod nas je običaj da zelenu kartu uzimaju djelatnici policije i prilažu je zapisniku, ali mišljenja sam da takav postupak odugovlači proces likvidacije štete, jer osiguratelj koji rješava štetu bez zelene karte ne može poduzeti ništa, a kada bi oštećeni odmah s odštetnim zahtjevom priložio i zelenu kartu, osiguratelj bi mogao odmah štetni događaj prijaviti osiguratelju stranca, a ne čekati i po mjesec dana dostavu zapisnika uz kojeg prilaaže i zelenu kartu.

Pri uzimanju duplikata zelene karte treba dobro pogledati da li je zelena karta valjana i važeća. Valjana znači da vrijedi za posjećenu zemlju, a važeća da joj nije istekao rok.

Ukoliko ne postoji duplikat zelene karte, treba je fotokopirati. Važno je naglasiti da **PREDAJA DUPLIKATA ZELENE KARTE NE ZNAČI PRIZNANJE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU, VEĆ SAMO DOKAZ O POSTOJANJU VALJANOG OSIGURANJA U ZEMLJI IZ KOJE DOLAZI STRANAC I PREDSTAVLJA SAMO RAZMJENU PODATAKA O VOZILU I OSIGURANJU**, što je ionako dužnost sudionika nezgode.

Dokaz o odgovornosti vozača inozemnog vozila može se osigurati i njegovim potpisom posebne izjave ili pravilnim ispunjavanjem tzv.

II — EUROPSKOG IZVJEŠTAJA O NEZGODI. Tu dolazimo do druge varijante. U nemogućnosti dobivanja izjave od osiguranika ili pak u nemogućnosti utvrđivanja prave istine o načinu nastanka prometne nezgode, ili u slučaju da policija odbija izići na lice mjesta kod manjih materijalnih šteta, osiguratelji su pokušali pronaći način kako osigurati činjenice o nezgodi u trenutku neposredno nakon same nezgode.

Idejni začetnici tog formulara su Francuzi. On je ubrzo počeo davati dobre rezultate. Danas je taj formular općenito prihvaćen i vozači bi ga trebali redovito nositi i ispunjavati nakon prometnih nezgoda. Iako kod nas praksa ispunjavanja izveštaja nije uzela većeg maha, vozači se ipak postepeno privikavaju na njihovo popunjavanje. Važno je naglasiti da su pitanja i mjesta na kojima se u Europskom izveštaju ona nalaze na svim obrascima u Europi i na svim jezicima istovjetna, pa primjerice vozač može gledajući u obrazac kojeg je dobio od svog osiguratelja (i koji je na njegovom materinjem jeziku) potpisati formular Europskog izveštaja na njemu nepoznatom jeziku, jer tekst je unificiran i to olakšava sporazumijevanje.

EUROPSKI IZVJEŠTAJ JE ZA ZAPADNOEUROPSKE OSIGURATELJE DOKUMENT PUNOPRAVNE DOKAZNE SNAGE O OKOLNOSTIMA NASTANKA ŠTETE I ODGOVORNOSTI VOZAČA, ALI ONO ŠTO LIKVIDATORI NE BI SMJELI ZABORAVITI, — SAMO AKO JE POTPISAN OD OBA VOZAČA I VALJANO ISPUNJEN.

III — Dokaz o odgovornosti vozača inozemnog vozila može se osigurati ako nije uredovala policija, pribavljanjem IZJAVA SVJEDOKA — OČEVIDACA.

Strani osiguratelji u pravilu žele brzu likvidaciju šteta, a to nije moguće postići klasičnom pasivnom likvidacijom — čekanjem oštećenog da sam doprinese sve dokaze, već aktivnim djelovanjem u cilju što ažurnijeg kompletiranja spisa i isplate štete.

Zato likvidatoru ne bi trebalo biti teško pozvati i saslušati svjedoke očevice, pa čak niti OTIĆI NA LICE MJESTA DOGAĐAJA RADI RASVJETLJAVANJA SITUACIJE U KOJOJ SU SE NAŠLI OŠTEĆENI I KRIVAC.

Došli smo tako i do najčešćeg primjera kada se nakon prometne nezgode

IV — POZOVE NA UVIĐAJ DJELATNIKE PROMETNE POLICIJE — POSTOJI ZAPISNIK.

Sada bi likvidatoru posao trebao biti bitno olakšan, jer bi pred sobom trebao imati sve potrebne elemente koji bi mu omogućili da bez većih teškoća.

- 1. utvrdi gdje je osigurano strano vozilo*
- 2. tko je odgovoran za štetu*
- 3. ima li povrijeđenih*
- 4. ima li svjedoka očevidaca*
- 5. opseg šete i izgled lica mjesta*
- 6. da li je netko od sudionika vozio u alkoholiziranom stanju*
- 7. skica lica mjesta.*

U praksi nažalost još uvijek ima veliki broj zapisnika koji su načinjeni nestručno, aljkavo, površno, bez potrebnih podataka, bez opisa načina i tijeka nezgode, bez uzimanja zelene karte i uopće bez osnovnih elemenata koji jedan zapisnik čine korisnim zapisnikom, pa tako:

ad1. Djelatnici policije često se služe formulacijom "osiguran kod OZ-a u Njemačkoj ili kod OZ-a u Italiji" (ne znajući ili zanemarujući činjenicu da ih primjerice u Italiji ima preko stotinu) i da će takvim postupkom dovesti oštećenog u položaj da će mjesecima čekati samo dok likvidator pronade osiguravajuće društvo krivca prema registarskim oznakama, a i tada je pitanje hoće li ovaj pristati isplatiti štetu bez zelene karte.

Moram iskoristiti ovu priliku i zamoliti sve one koji imaju dodir s policijom ili se bave tom problematikom, da apeliraju na djelatnike koji to ne znaju ili ne čine, jer time nanose veliku štetu, kako osiguratelju koji obrađuje predmet, tako i državi u cjelini.

ad2. Iz opisa načina i tijeka događaja nije često puta moguće niti uz pomoć mašte rekonstruirati događaj, jer izjave koje su na licu mjesta uzete od sudionika nisu dobro interpretirane ili su bez smisla i logike.

ad3. Često nakon prometne nezgode dolazi do situacije kada se javljaju povrijeđene osobe, jedna ili više njih, a da o tome u zapisniku nema niti spomena. Tada smo ponovno u nezavidnoj situaciji jer strano osiguravajuće društvo s pravom postavlja pitanje: "ako je bilo povrijeđenih (pa još ako su povrede teže prirode) kako to da u zapisniku ništa ne piše".

Ovakav problem moguće je riješiti tek od slučaja do slučaja i ne može se dati neki recept za stalnu uporabu, ali bi naknadu uglavnom trebalo priznati ako se ozlijeđeni odmah javio liječniku ili ima "HITAN SLUČAJ".

*ad4. Djelatnici policije trebali bi bezuvjetno istražiti i saslušati eventualne svjedoke — očevice i to one nepristrane. Oni su ipak najbolje i najobjektivnije u stanju ocijeniti i opisati način i tijek nezgode. Policija je ta koja je stigla **NAKON ŠTO SE NEZGODA DOGODILA I PODLOŽNA JE SVJESNO ILI NESVJESNO IZJAVAMA SUDIONIKA OD KOJIH JE JEDAN UVIJEK JEZIČNO HENDIKEPIRAN I NIJE U STANJU OPISATI SVOJU VERZIJU DOGAĐAJA**, pa se kasnije kod svog osiguratelja pravda: "mene nitko nije niti razumio, pisali su samo ono što je izjavio drugi sudionik . . .".*

ad5. Potrebno je kratko opisati kakva je materijalna šteta jer i to je važan podatak, pogotovo ako od nezgode do prijave protekne duže vrijeme, pa oštećeni ne napravi nikakve fotografije i sl.

ad6. Podatak o tome da li je netko od vozača vozio u alkoholiziranom stanju, daje mogućnost osiguratelju da od štetnika regresira cijelu ili dio štete koju će platiti oštećenom.

Ipak, sama činjenica da je netko u alkoholiziranom stanju, ne mora značiti da je stoga kriv za štetu.

ad7. Skica lica mjesta možda je jedan od najdragocjenijih pokazatelja likvidatoru, naravno, pod uvjetom da je napravljena korektno i sa svim elementima koji omogućuju točnu ocjenu situacije.

Vrlo je važno imati ucrtanu točku sudara, širinu prometnice, smjer kretanja vozila, tragove kočenja.

Iako su izjave sudionika kontradiktorne, formulacije u zapisniku nejasne, uz dobro napravljenu skicu bit će moguće pronaći istinu. Nažalost u brzini izrade ili nemogućnosti detaljnijeg posvećivanja svakom pojedinom sličaju, skice znaju biti i smiješno nelogične i to od mjerila pa do netočnih prikazivanja raskrižja, a poseban problem na kojeg također želim ukazati je da gotovo nikada ili vrlo rijetko nalazimo ucrtanu okomitu i vodoravnu signalizaciju.

Primjer: vozač tvrdi "vozio sam samo 50 km/h", a nigdje ne piše da deset metara prije toga postoji ograničenje na 30 km/h, što možemo utvrditi samo izlaskom na lice mjesta.

Likvidatoru se nameće pitanje: da li smo vezani policijskim zapisnikom kod donošenja odluke o krivnji?

Odgovor je **NISMO**.

Policijski zapisnik nam može bitno olakšati posao, ali nas može, kako smo vidjeli, dovesti do krivog zaključka. Stoga kad god postoji sumnja u neku od tvrdnji, kada primjerice krivac uporno odbija varijantu opisanu u zapisniku, treba pronaći nove dokaze i pokušati rasvijeliti slučaj do kraja.

Ako je nezgoda velika ili ima više sudionika, može se čak i zamoliti posudba **FOTO-ELABORATA** uz obvezu vraćanja u spis.

Rješenje do kojeg možemo na taj način doći, može biti sasvim obratno od onoga koje je opisano u zapisniku, jer ne zaboravimo da: **DJELATNICI POLICIJE UTVRĐUJU SAMO ČINJENIČNO STANJE I STIGLI SU NA MJESTO NEZGODE NAKON PROTEKA ODREĐENOG VREMENA KADA SU VOZILA VEĆ MOGLA BITI POMAKNUTA I NISU BILI NEPOSREDNI PROMATRAČI, VEĆ SVE DOKAZE IZVODE POSREDNO.**

Vrlo je čest slučaj da strani vozači gotovo u pravilu, odmah nakon nezgode sami slikaju situaciju na prometnici i takve su snimke često od velike koristi.

Napomenimo i to da u slučajevima kada se prometna nezgoda dogodila u našoj zemlji, a krivac za nezgodu je strani osiguranik, a oštećeni je naš ili opet strani građanin, primjenjivat ćemo pravilo naše zemlje, a za utvrđivanje krivnje primjenjivat ćemo naše propise koji reguliraju tu materiju. Na takve se nezgode primjenjuje **LEX LOC I DELICTI COMMISII — PRAVO MJESTA NASTANKA ŠTETE.**

Posebne su poteškoće s krivo upućenim osiguranicima koji su uvjereni da u takvim slučajevima imaju neka veća prava ili su u boljem položaju od oštećenika kojima je štetu nanijela domaća pravna ili fizička osoba.

Nije na odmet spomenuti da velika odgovornost leži na djelatnicima policije koji rade na graničnim prijelazima, a mišljenja sam da ne shvaćaju važnost kontrole valjanosti zelene karte.

Sami smo puno puta zasigurno bili svjedoci da je dovoljno da stranac pri ulasku u našu zemlju mahne komadom zelenog papira, a da nitko taj papir i ne pročita i ne pogleda vrijedi li za zemlju u koju ulazi i da li je datum isteka već možda prošao. Osiguratelj nije u obvezi naknaditi štetu ako je zelena karta istekla pa makar i dan prije nezgode (primjer: Italija).

Istovremeno smo pri prelasku granice u neke strane zemlje uvijek podvrgnuti rigoroznoj kontroli pograničnih vlasti i ne može im se dogoditi da propuste vozilo koje nema urednu zelenu kartu, pa čak idu u apsurdne krajnosti da ne propuštaju vozače koji se nisu potpisali na zeleni karton.

Čini se da u posljednjih godinu-dvije, granični organi nisu baš obavljali tu svoju dužnost, pa se zato toliki broj neosiguranih vozila kreće našom zemljom.

Mišljenja sam da bi trebalo poduzeti energičnije mjere i putem Hrvatskog ureda upozoriti Ministarstvo unutarnjih poslova na propuste službe kojom rukovode.

Osiguratelji bi pak trebali provoditi mjere protiv vlasnika vozila koji su učinili teže prometne nezgode, a nemaju potrebno osigurateljno pokriće. Takve mjere nisu popularne, ali na neki način moramo braniti fondove osiguranja koji danas gotovo sve plaćaju.

Dolazimo konačno i do onih najkompliciranijih i najzamršenijih šteta koje i nisu baš tako rijetke i kod kojih likvidator pred sobom ima gotovo sve:

- odštetni zahtjev
- izjavu drugog sudionika
- skicu lica mjesta
- fotografije
- europski izveštaj
- policijski zapisnik.

Ali i dalje oba sudionika kategorički tvrde isto: "NISAM KRIV".

V — Ukoliko su oba sudionika prometne nezgode podnijela odštetni zahtjev iz osnove odgovornosti, zahtjev će se u pravilu moći riješiti tek nakon okončanja **PREKRŠAJNOG POSTUPKA**.

Naravno da u slučaju postojanja zahtjeva i protuzahtjeva nije potrebno inzistirati na podnošenju prijave od odgovornosti, jer su opisi događaja svakog od tražitelja već navedeni ili barem trebali biti navedeni u odštetnom zahtjevu.

U takvim slučajevima trebalo bi pokušati ustanoviti da li se može raditi o tzv. podijeljenoj odgovornosti i ponuditi strankama takvo rješenje.

Ako se strane suglase s prijedlogom likvidatora o omjeru podijeljene odgovornosti, tada se ne zahtijeva niti ne čeka vođenje odnosno dovršenje prekršajnog postupka, već se sa svakim pojedinačno sklapa nagodba, okončavaju predmet bez nepotrebnih odugovlačenja.

Ako to nije moguće, preostaje nam čekati da Sudac za prekršaje održi sve potrebne rasprave, sasluša sve raspoložive svjedoke, iziđe ako je potrebno i na lice mjesta i pokloni vjeru nekome od sudionika ili i pribjegne rješenju o podijeljenoj odgovornosti.

Važno je da nas ne zavede pojava koja je vrlo česta kod vozača koji uporno odbijaju svoju krivnju, a ne mogu dokazati ničim svoju "nekrivnju". Ako pri tome vode prekršajni postupak kod suca koji ide linijom manjeg otpora, pa u očekivanju zastare ne učini ništa nego na kraju odluči **"OBUSTAVLJA SE POSTUPAK PROTIV OKRIVLJENOG . . ."** stranka dolazi s takvim rješenjem uvjerena kako nije kriva jer se protiv nje obustavlja

postupak. Ali Rješenje treba UVIJEK pomno pročitati i vidjeti ZAŠTO SE POSTUPAK OBUSTAVLJA. Da li stoga što je dokazano da on — vozač doista nije kriv ili zbog nedostatka dokaza.

Činjenica da nema dokaza za nečiju nevinost ne znači da on nije kriv. Dakle, čak i kada imamo pravomoćno Rješenje Suca za prekršaje niti ono nas ne veže u našoj odluci o krivnji.

VI — Kod likvidacije štete možemo se služiti i svim drugim dokumentima koje smo u stanju nabaviti: od optužnog prijedloga, krivične presude, zabtjeva za provođenje istrage pa do drugih dokumenata u kojima je moguće naći elemente koji rasvjetljavaju događaj.

Naravno da ćemo krivičnu presudu morati čekati samo u ekstremnim slučajevima, ali takva likvidacija bit će mukotrpna i dugotrajna, posebice ako znamo da likvidatora u donošenju odluke ne veže niti oslobađajuća Krivična presuda.

Čekanje je opravdano jedino onda ako oštećeni ne može doprinijeti nikakve dokaze o odgovornosti inozemnog vozača.

Nepotrebno čekanje izaziva kod oštećenog nestrpljenje i postoji opasnost da potraži svoje pravo putem suda što je krajnje nepoželjno. Treba učiniti sve da do sudskog spora ne dođe.

Ne samo zbog njegove dugotrajnosti, skupoće i činjenice da su nažalost sudovi vrlo neskloni osigurateljima misleći valjda da su osiguravajuća društva uvijek ta koja štetu mogu platiti, već i zbog činjenice da štetu po odgovornosti inozemnog društva isplaćujemo kao predstavnik tog inozemnog osiguravajućeg društva, a svakom stranom društvu zasigurno neće biti drago da se šteta godinama rješava sudskim putem. Posebno valja paziti da likvidator zbog neodlučnosti ili nesigurnosti štetu ukloni, jer tako je najlakše i tako neće pogriješiti, ali posljedice će biti teže, možda ne osobno za njega, ali općenito — da.

VII — Valja napomenuti da su djelatnici policije DUŽNI stranim oštećenicima, bez obzira da li su krivi ili ne za prometnu nezgodu, izdati tako zvanu "POTVRDU O OŠTEĆENJU MOTORNOG VOZILA STRANE REGISTRACIJE" čiju kopiju možete naći u prilogima.

Bez obzira u kom svojstvu se nalazi, stranac mora dobiti potvrdu o oštećenju motornog vozila jer bi bez takve potvrde mogao imati poteškoća prilikom prijelaza granice. Osim toga ovakva potvrda služi radi reguliranja prijave šteta kod osiguravajućih društava, a vrlo rijetko sadrži podatke o vozilu koje je počinilo štetu i opis događaja.

Ova potvrda ponekad može biti od koristi kod utvrđivanja visine štete kao i vlasništva jer sadrži upravo te podatke.

Potvrda je sročena na više jezika pa je razumljiva i strancima.

ŠTETE DOMAĆE ODGOVORNOSTI

A — na području naše zemlje

Postupak je istovjetan kao i kod šteta strane odgovornosti, nema nikakve razlike, samo što je sada oštećeni strani državljani, a štetnik je naš osiguranik.

Možda je situacija nešto lakša, jer jednostavnije dolazimo do izjava krivca, a mjerodavno je opet naše pravo, bez obzira na to što je oštećeni strani državljanin.

B — izvan naše zemlje — u inozemstvu

Ovdje je problem nešto veći nego što bi se moglo pomisliti.

Šteta se dogodila na prostoru na kojem mi nemamo moć pribaviti onu dokumentaciju koju bismo željeli imati u spisu, imamo samo izjavu našeg osiguranika i ono što nam pošalju osiguratelji koji sada umjesto nas i u naše ime rješavaju predmet.

Sve je više naših vozila koja se kreću po inozemstvu, posebice u ovo teško ratno doba, a činjenica je da nam taj segment šteta odnosi najveća sredstva.

- a) nema puno mogućnosti za utjecaj na rješenje i donošenje odluke o krivnji*
- b) mjerodavno je pravo zemlje u kojoj se nezgoda dogodila, a u zapadnoj Europi su ta mjerila daleko iznad naših, pogotovo kada se radi o nematerijalnoj šteti*
- c) sudski sporovi su vrlo skupi, a i odvjetničke usluge su velika stavka u popisu isplaćenih iznosa*
- d) gospodari likvidacije su osiguravajuća društva u inozemstvu, ali ipak valja pokušati pribaviti sve moguće dokaze i braniti svog osiguranika koliko je to moguće i opravdano.*

Primijećujemo da je u rješavanju šteta u Europi daleko više nego kod naših osiguratelja u primjeni podijeljena odgovornost.

Zaključiti ovo izlaganje najbolje bi bilo napomenom.

DOBRA I RAZVIJENA SURADNJA S POLICIJOM KAO I OSTALIM ORGANIMA KOJI SUDJELUJU U LANCU LIKVIDACIJE ŠTETE, OMOGUĆAVA BRŽU, KVALITETNIJU, KOREKTNU I PRAVIČNU LIKVIDACIJU ŠTETA NA ZADOVOJSTVO OŠTEĆENIH, ALI I ONIH U ČIJE IME DJELUJEMO.

Rijeka, 21. svibanj 1993.

Broj: 1-780/93

Dana,

ZAPISNIK

o izvršenom očevidu prometne nezgode

koja se dogodila dana 30.03.1993. godine u 16.30 sati, u mjestu RIJEKA SO
na magistralnom putu reg. putu, lok. putu, trgu, raskrsnici KVAJEDNIKOVA - MARTINA KOHTUŠA

obavijest o prom. nezgodi zaprimljena u 16.35 sati, od JEZUPOVOG - GRDICA

Očevid započeo u 16.50 sati.

Očevid izvršili: 1. VUKOVIĆ - ČENKOVIĆ

2.

3.

Lice mjesta prometne nezgode zatečeno je u nepromijenjenom - promijenjenom položaju.

Mjesto nezgode je - nije osigurano. O prom. nezgodi izvješćen istražni sudac

I SUDIONICI U PROMETNOJ NEZGODI

1. Vozač je GALIC JUDE, sin - kći ILIJA i majke
rođene 14.11.1969. godine u JOBOV SO JOBOV
R B.14, državljanin B.14, nastanjen u SEEFELD Ulica KLEGGELWEG
br. 453, SO SEEFELD, po zanimanju RUDNIK, zaposlen u GLAS
u SEEFELD, oženjen: da - ne, djece, vojsku služio: da - ne u, godine,
u evidenciji se vodi u, vozač A B C, D, E, od 1990. godine. U prom. nezgodi zadobio
tjelesne povrede: da - ne, teške - lake, i to:

liječnička pomoć pružena u bolnici:, zadržan: da - ne. U vezi nezgode daje slijedeću obavijest:

JA JE UPRAVLJAO VOZILOM I KREĆO SE
KVAJEDNIKOVOM ULICOM 12 PRAVO PRAVOKRATNO ULICE U PRAVO
ULICE BRDO DOLJKOM NA PRAVOKRATNO ST. UL. MARTINA KOHTUŠA
JA JE SKRENUO U LIJEVO I U TOM MOMENTU 12 PRAVO
UL. MARTINA KOHTUŠA JE VOZIO KOJE JE UDARILU PRAVOKRATNO
STRANOM U STRANU DESNU STRANU, BOČNU NJEGOVOG
VOZILA

Putna isprava broj: 138387, JABG 1411363120015

1. Vozilo je: OSOBNO, marke TOYOTA, reg. broj 1L 2 - KRS, nac. ozn. i prikolice

marke FUSORIA, reg. broj., tehnički: ispravan - neispravan; reg. važi do 31.12.1993

godine, OZ, br. police, vlasnik

oštećenja STRANU DESNU STRANU, BOČNU DESNU STRANU

KOLONT VOZILA

šteta 500.000 dinara

2. Vozač je 780613 ŠIMUNIC JOSIP, sin - kći TONO, rođen 1931 godine
u VELNIČ, SO SENJ, HRVATSKA, državljanin 2. R, nastanjen u
RIJEK, Ulica USPON DABIC br. 1, SO RIJEK, po zanimanju
UMIROVLJENIK, zaposlen u u Vozač A, B, C, D, E
od 1965 godine. U prom. nezgodi zadobio tjelesne povrede: da - ne, teške - lake, i to:

liječnička pomoć pružena u bolnici , zadržan: da - ne. U vezi nezgode daje sljedeću obavijest:

DA JE UPRAVLJAO VOZILOM I KAKO JE ULICOM
USPON DABIC U TRNCU PROMIĆE ULICE, DOLIKO NA RASKRŠĆE
SA KUTERAKOVOM ULICOM DA JE POGLEDOM U LIJEVO
I U TOM MOMENTU DA JE ČUO UDARAC, VOZILA KOJE
JE NAHVALO KUTERAKOVOM ULICOM U TRNCU UL. BRDO OZJEDNOM
JE SKRENULO U LIJEVO U TRNCU UL. A. KONTIĆA PRESTERIO NA
PUT I PREDNOM STRANOM UDARIO JE U ZADNJI BOČNI DEO
SRPNU OG VOZILA.

2. Vozilo je: ESOBNO, marke ZISTH 101, reg. broja 21 301 AA, nac. ozn. i prikolice
marke reg. broja , tehnički: ispravan - neispravan; reg. važi do 08.09.1993
godine, OZ CRNIKA, br. police 11400075661, vlasnik 137Y

oštećenja POKLOPAK MOTORA, PREDNJI VERNI LIM SA UGRIZNOM
PLASTIKOM, PREDNJI BRANIK

šteta 200.000,- dinara

3. Vozač je: , sin - kći , rođen , godine
u , SO , državljanin , nastanjen u
..... , Ulica br. , SO , po zanimanju
..... , zaposlen u u Vozač A, B, C, D, E
od godine. U prom. nezgodi zadobio tjelesne povrede: da - ne, teške - lake, i to:

liječnička pomoć pružena u bolnici , zadržan: da - ne. U vezi nezgode daje sljedeću obavijest:

3. Vozilo je: , marke reg. broja nac. ozn. i prikolice
marke reg. broja , tehnički: ispravan - neispravan; reg. važi do
godine, OZ br. police , vlasnik

oštećenja

šteta dinara

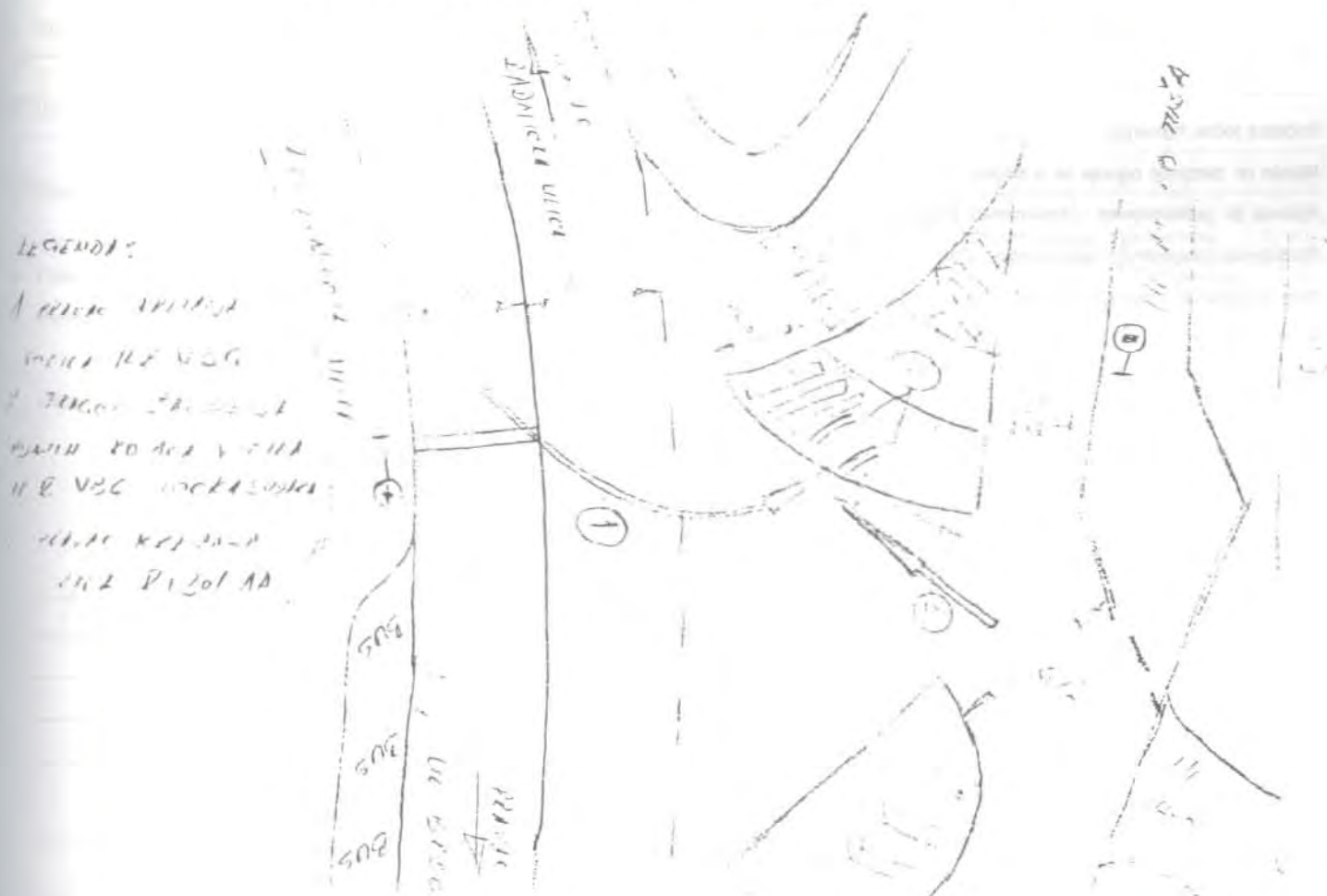
IV NAČIN DOGAĐAJA (s pravnom kvalifikacijom)

VOZIO GALIĆ JUZE UPODVIJAKO JE
OSOBNIM VOZILOM PEG OZN. 121 VBG I KRETAO SE
KATERINIKOVOM ULICOM IZ PRAVCA RADNIČKE ULICE U PRAVCU
ULICE BRDO

JOLISKOM NA ZISKUJE SA ULICOM M KONUŠA
NIJE POSLUJIO PO ZNAKU "OBAVEZNI SMJER POKRETA" NEGO JE
KRETAO U LIJEVO U PRAVCU UL. M KONUŠA I U NJENOM
MOMENTU DOJDE DO PREKIDANJA VOZILA 21301 AA SA KOJIM
JE UPODVIJAKO VOZIO SIMUNIĆ JOSIP KOJI JE TADA KRETAO
IZ PRAVCA ULICE TURBOIC U NADJEI USTUPANJA NA KATERINIKOVU
ULICU U PRAVCU RADNIČKE ULICE

VOZIO GALIĆ JUZE DOJDE DO PREKIDANJA OPISAN
UČESNICI 18.5.82 I DOJE KRETAO PO CILIKU 301 STAN I DO 5 U VIŠI
STRAZI 2 ZSPC-a. POSTOJE ICH DRUGIJA ICH DRUGI
PNEŠA JE PO SIKUŠNOM POKRETU ZSPC-a

ORIJENTACIONA SKICA LICA MJESTA (s točkom sudara, bitnim mjerama od P. T. M. i legendom)

II SVJEDOCI PROMETNE NEZGODE (ostali sudionici)

1. Pješak, putnik, svjedok je: sin - kći rođen god.
 u SO , državljani , nastanjen
 u Ulica broj SO po zanimanju
 zaposlen u u U vezi
 nezgode daje slijedeću obavijest:

2. Pješak, putnik, svjedok je: sin - kći rođen god.
 u SO , državljani , nastanjen
 u Ulica broj SO po zanimanju
 zaposlen u u U vezi
 nezgode daje slijedeću obavijest:

III OPIS MJESTA PROMETNE NEZGODE

Dogodila se na ZALJEŽU U KVAZERNICA - MARTINA KONVIŠA

Početna točka mjerenja

Mjesto pr. nezgode opisuje se u smjeru UL. II KONVIŠA

Kolovoz je: jednosmjerni - dvosmjerni, broj prometnih traka 1 za vožnju u jednom smjeru.

Raskrsnica: pregledna - nepregledna; Zavoji: pregledni - nepregledni.

Kolovoz: gladak, hrapav, suh, mokar, zaleđen, zasnježen, posipan - neposipan.

Širina prometnih površina:

a) širina kolovoza 6.00

b) širina kolovozne trake

4.00 4.00
lijeve desne

c) širina prometnih traka

..... lijeve desne krajnje desne

d) širina pločnika

2.00 2.50
lijevog desnog

e) pješački prelaz: da - ne

Vertikalna prometna signalizacija (koja se odnosi na prometnu nezgodu):

a) znakovi opasnosti

b) znakovi izričitih naredbi

NA ULICI KVAZERNICA OZNAČEN SMJER PONO

c) znakovi obavještenja

d) svjetlosni prometni znakovi

Intenzitet prometa: nijedak, intenzivan, u zastoju.

Vrijeme: sunčano, vedro, kiša, magla, gusta magla, snijeg, vjetar: jak bočni,

Vidljivost: dobra, slaba, Noću: osvijetljen, dobro - slabo, neosvijetljen.

OSTALI TRAGOVI – NADOPUNA:

V PODUZETE MJERE I RADNJE

1. Izvršeno uklanjanje vozila, koje, po kome i gdje
2. Određeno vještačenje, po kome, gdje i što
3. Izvješćena rodbina, čija i po kome
4. Upotrijebljen alkoskop – nad kim i rezultat, vađena krv – urin kome i gdje
5. Lice mjesta snimljeno: fotoaparatom – stereofotogrametrijom
6. Prilog
7. Promet bio – nije bio u prekidu minuta.

Očevid završen dana 30.03 1993 u 17 30 sati.

KONTROLIRAO:

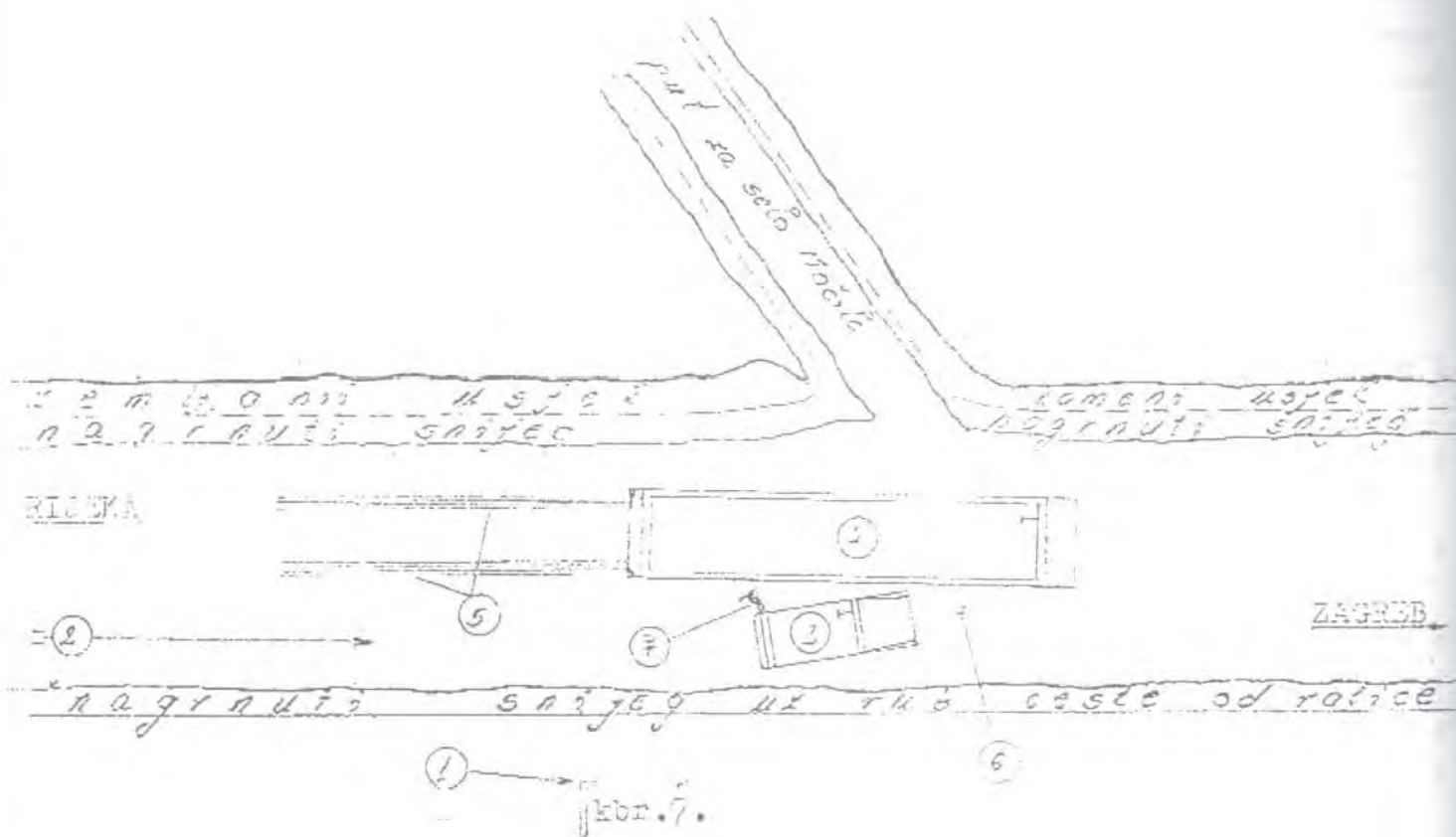
Marko Stanković

OČEVID IZVRŠIO:

VUKOVIĆ PETAR

S K I C A

Lice mjesta prometne nezgode koja se dogodila dana 04.01.1993.g. u 18,15 sati u mjestu Močile, na mag.cesti br.12.Zagreb-Rijeka, u kojoj je autobus RI 935-L, sa kojim je upravljao Sijeković Milorad, uslijed nepropisnog pretjecanja uderio u lijevu bočnu stranu osobnog aut.DPE-151, sa kojim je upravljao Šubarić Zdenko ispred njega u istom smjeru, a koji je vršio skretanje u lijevo na lokalni put.

LEGENDA:

- 1.PTM,uzet ugao kuće kbr.7.vlasništvo Lesko Marice,
- 2.Presek kretanja osobnog aut.DPE-151 i autobusa RI 935-L,
- 3.Položaj osobnog aut.DPE 151,
- 4.Položaj autobusa RI 935-L,
- 5.Tragovi kočenja zadnjih lijevih i desnih kotača autobusa,
- 6.Prednje desno svjetlo za maglu otpalo sa autobusa RI 935-L,
- 7.Trag zanošenja zadnjeg lijevog kotača osobnog aut.DPE 151.

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA RIJEKA
SUDAC ZA PREKRŠAJE

Broj: 42-II-392/1-93-H.
Rijeka, 21. travnja 1993.

Rješenje je u pogledu okrivljenog
postalo pravomoćno
2. 1. 93.
dana
Rijeka, 10. 1. 1993.

Sudac za prekršaje općine Rijeka, na temelju prijava čl. 57. Zakona o prekršajima, rješavajući u prekršajnom postupku protiv okrivljenika VIDAS BRANKA iz Supetarske Drage, zbog djela prekršaja iz čl. 38. st. 1. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama koji je preuzet na temelju članka 1. st. 1. točka 4. Zakona o preuzimanju saveznih zakona iz oblasti unutarnjih poslova ("Narodne novine" br. 53/91. od 8. listopada 1991.) kao zakon Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ZOSPNC), donio je na osnovu čl. 114. Zakona o prekršajima, ovo

RJEŠENJE

VIDAS BRANKO, rođ. 21. 08.1954. u Rabu, nastanjen u Supetarskoj Dragi 525.

KRIV JE

što je dana, 21. 10. 1992. u 13,15 sati upravljao kombi vozilom RI 253-849 i kretao se u Rijeci Šet. XIII divizije prema Pećinama desnom prometnom trakom, te je dolaskom kod kbr. 15. vršio mijenjanje prometne trake na lijevu, a da se prethodno nije uvjerio da takvom radnjom ne ugrožava druge učesnike u prometu, zbog čega je vozač KRUŽIĆ ALEKSANDAR koji se kretao iza njega lijevom prometnom trakom, da bi izbjegao nezgodu naglo skrenuo u lijevo i prednjim lijevim dijelom vozila udario u zadnji desni dio parkiranog vozila RI 241-790.

Čime je postupio protivno čl. 38. st. 1. ZOSPNC,

pa se,

temeljem čl. 227. st. 1. točka 4. u vezi st. 2. istog Zakona, u vezi čl. 7. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama istog

KAZNJAVA

NOVČANOM KAZNOM U IZNOSU OD 1000 (tisuću) HRD

koju je dužan platiti u roku od 15 dana po pravomoćnosti ovog rješenja, jer će se u protivnom ista zamijeniti kaznom zatvora u trajanju od 1. dan.

Okrivljenik je u istom roku dužan platiti trošak postupka u paušalnom iznosu od 2000 HRD, pod prijetnjom izvršenja.

O B R A Z L O Ž E N J E

Stanica prometne policije Rijeka, podnijela je zahtjev protiv okrivljenika pod br. 511-09-07-1-2472/92. od 17. 12. 1992. zbog djela prekršaja opisanog u izreci ovog rješenja.

Saslušan zamolbenim putem u Rabu okrivljenik je izjavio da se kretao opisanim pravcem desnom prometnom trakom, te da je padala kiša a uvjeti za vožnju da su bili otežani. Zbog svega toga da je vozio polagano. U navedenoj ulici da nije mijenjao prometnu traku, te da uopće nije vidio da se vozilo kreće iza njega. Promet da je bio slab. Prometnu nezgodu da nije vidio niti na toj ulici niti u blizini.

U prekršajnom postupku saslušan je KRUŽIĆ ALEKSANDAR koji je izjavio da se kretao istočnim izlazom u pravcu Šetališta. Upravo da je bila pala prva kiša, pa je vozio oprezno i to lijevom prometnom trakom. U desnoj ispred njega da se kretalo vozilo citroen kombi plave boje. Nego je kod poduzeća "Tipograf" da je taj vozač bez ikakve najave skrenuo na lijevi trak, pa mu je dao znak sirenom i malo prikočio da ne dođe do sudara, ali kako je cesta bila mokra da je bio zanešen u lijevo i udario u jedno parkirano vozilo. Vozač kombija da je produžio naprijed, a zatim usporio i čak je stavio glavu kroz prozor gledajući u njegovom pravcu i mogao je pošve dobro vidjeti kako njega tako i još ovoje putnika iz njegovog vozila, jer su stajali pokraj auta. Međutim, kada je vidio da nema povrijeđenih okrivljenik da je produžio naprijed, a njegova djevojka da je zapisala broj vozila.

Na poseban upit suca izjavio je da je dobrih 200 metara vozio iza kombija lijevom prometnom trakom, i da ne dolazi u obzir da ga okrivljenik nije vidio, a neposredno prije nezgode da mu je davao znak sirenom.

Ocjenjujući obranu okrivljenika, u odnosu na iskaz svjedoka, ovaj sudac je utvrdio da njegove obrana nije uvjerljiva i istinita, jer ju opovrgava precizan iskaz svjedoka, kojemu je ovaj sudac u cijelosti poklonio vjeru.

Svjedok je naime po etapama precizno opisao svoju vožnju iza kombija plave boje marke citroen, i to u dužini od oko 200 metara, jer je na upit suca iskazao da je vozilo okrivljenika sustigao na mjestu gdje se istočni izlaz račva lijevo i desno u pravcu Šetališta XIII divizije. Obzirom na tu razdaljinu neuvjerljivo zvuči iskaz okrivljenika da nije bilo vozila niti ispred niti iza njega, naprosto zbog toga što je nevjerojatno da se istočnim izlazom iz pravca centra Rijeke prema magistralnoj cesti br. 2. u sred bijela dana ne bi kretalo niti jedno vozilo osim okrivljenikova bez obzira na loše vremenske prilike.

Ovaj sudac nema razloga ne vjerovati iskazu oštećenoga da je, vidjevši da se okrivljenik preströjava na njegovu traku, prvo ga upozorio sirenom a zatim prikočio, jer bi tako sigurno postupio svaki vozač da se nađe u situaciji da mu neko vozilo bez najave presjeca pravac kretanja.

Oštećen je, bio zanešen u lijevo zbog mokre ceste i udario je u parkirano vozilo, koji udarac se jasno čuo, i koji je sigurno ponukao okrivljenika da uspori vožnju i nagnutom glavom kroz prozor provjeri što se dešava, a zatim produži sa vožnjom kada je utvrdio da putnicima nije ništa. I na kraju glavni razlog u prilog njegove krivnje je zapisan registarski broj, marka i boja njegovoga vozila, na nema sumnje da je okrivljenik svojim neopreznim prelaskom na lijevu prometnu traku ugrozio sigurnost drugog učesnika u prometu.

Slijedom izloženoga, oglašen je krivim i kažnjen kao u izreci ovog rješenja.

Pri odmjeri kazne shodno čl. 28. i 29. ZP-a, uzete su u obzir okolnosti po kojima je prekršaj učinjen, posljedice koje je uzrokovao, ook je okolnost da je nekažnjavan, uzeta kao olakšavajuća.

Izreka o troškovima temelji se na čl. 123. ZP-a u vezi čl. 95. st. 3. ZKP-a, a visina paušalnog iznosa odmjerena je obzirom na trajanje u složenost postupka, te imovno stanje učinoca.

O TOM OBAVJEST :

- Stanica prometne policije Rijeka.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja okrivljeni kao podnositelj zahtjeva imaju pravo žalbe Republičkom vijeću za prekršaje, Zagreb u roku od 8 dana od dana primitka rješenja.

Žalba se predaje kod potpisanog suca za prekršaje u dva istovjetna primjerka, a oslobođen je takse.

Broj:42-II-8323/1-91-K
Rijeka,26.06.1992.

Sudac za prekršaje Općine Rijeka, nadležan u smislu propisa čl.57. Zakona o prekršajima rješavajući u prekršajnom postupku protiv okrivljenog TOPOLNIK ŽELJKA, zbog prekršaja iz čl.228.st.1.t.16.u vezi st.2.ZOSPC-a, donio je na osnovu propisa čl.118.Zakona o prekršajima, ovo

R J E Š E N J E

OBUSTAVLJA se prekršajni postupak protiv okrivljenog TOPOLNIK ŽELJKA, nastanjen og u Rijeci, Ive Marinkovića 16, zbog prekršaja iz čl.228.st.1.t.16.u vezi st.2.ZO-SPC-a.

O B R A Z L O Ž E N J E

PS za kontr. i reg. prometa Rijeka brojem:511-09-07-1-2500/91.od 02.10.1991.podnijela je zahtjev protiv okrivljenog TOPOLNIK ŽELJKA.

Ovaj sudac rješenjem broj gornji od 05.12.1991.na osnovu čl.109.st.3.Zakona o prekršajima proglasio je okrivljenog krivim i kaznio novčanom kaznom od 580,00 dinara zbog prekršaja za koje se okrivljuje, na koje rješenje je okrivljeni pravodobno podnio prigovor te je nastavljen redovan prekršajni postupak.

Okrivljeni saslušan dana 14.02.1992.poricao je djelo prekršaja, te napomenuo da policija nije bila na uviđaju u njegovom prisustvu i da na raspravi vidi da je policija bila na uviđaju više od sat vremena nakon nezgode i za pretpostaviti je da je policija došla na uviđaj i napravila zapisnik na temelju navoda vozača Radović Aleša, da ga je toga dana oko 17,00 sati policija zvala telefonom na razgovor u Policijsku stanicu što je i učinio, da je istina da je kritične zgode upravljao navedenim osobnim vozilom i kod navedenog kućnog broja došlo je do promete nezgode ali ne na način kako je to opisano u zahtjevu, da se ispred njega kretalo osobno vozilo marke "Zastava 750" i isto je kod navedenog kućnog broja stalo, jer su poprečno uz desni rub ceste bila parkirana osobna vozila i vozilo ispred njega moralo je stati da zaobide ta parkirana osobna vozila, da ne bi došlo do prometne nezgode zbog vozila koja su išla iz suprotnog smjera, da je došlo do začepljenja prometa i tada je došlo do verbalne prepirke između vozača "Zastave 750" i jednog vozača iz suprotne kolone, da je kolona iz suprotnog pravca krenula, a vozač "Zastave 750" valjda želeći nastaviti prepirku, umjesto naprijed krenuo je nazad u rikverc i udario u njegovo vozilo, te da predlaže svjedoka Jelovica Ranka.

Svjedok RADOVIĆ ALEŠ saslušan dana 18.03.1992.izjavio je da se sjeća prometne nezgode koja se dogodila dana 30.09.1991.oko 14,30 sati u Ul.Slaviše Vajnera Čiče, da je upravljao osobnim vozilom RI-169-459 iz pravca Ul.Žrtava fašizma, da je ispred njega na njegovoj desnoj prometnoj traci bilo zaustaljeno jedno osobno vozilo tako da je svojim vozilom morao stati i dok je tako stajao jedno osobno vozilo marke "Golf" svojim prednjim dijelom udarilo je u zadnji dio njegovog osobnog vozila, a nakon te nezgode vozač "Golfa" je napustio mjesto prometne nezgode, tako da je vozilom otišao na prometnu policiju i prijavio ovaj slučaj, te je u Policijskoj stanici to ispričao jednom policajcu koji je napravio zapisnik te ga uputio na Radoviću, na procijenu štete, a da mu nije bilo poznato da li je policija bila

Svjedok JELOVICA RANKO, saslušan dana 18.03.1992. izjavio je da se sjeća prometne nezgode koja se dogodila krajem mjeseca rujna 1991. godine u poslijepodnevним satima u Ul. Slaviše Vajnera Čiče u Rijeci i tu je prometnu nezgodu vidio kao pješak, da je vidio da se istom ulicom kreće jedno osobno vozilo marke "Zastava 750" a iza te "Zastave" jedno osobno vozilo marke "Golf" i obadva vozila su se kretala iz pravca Ul. žrtava fašizma, da je na mjestu gdje je došlo do prometne nezgode na desnoj strani ceste gledajući u pravcu kretanja tih osobnih vozila bila parkirana vozila u dva reda, da je "Zastava" zbog parkiranog vozila stala i pokušala obići parkirano vozilo i da bi izvršio tu radnju obilaženja tog vozila morao je preći na suprotni prometni trak kojim su se kretala vozila, da je vidio da je vozač "Zastave" ablendao vozilima iz suprotnog smjera, međutim, vozač vozila iz suprotnog smjera nije stao jer je imao prednost, da je zatim vozač "Zastave" počeo nešto gestikulirati rukama upozoravajući time vjerojatno vozača iz suprotnog smjera zašto nije stao, da je nakon toga vidio da je vozač te "Zastave" krenuo unazad, a kako je iza "Zastave 750" na udaljenosti od jedno pola metra do metar stajao "Golf", ta "Zastava 750" zadnjim dijelom udarila je u prednji dio "Golfa", da je nakon toga čuo da je vozač "Zastave 750" počeo vikati kako na vozača "Golfa" u kojeg je udario, tako i na vozača onog vozila koji ga nije propustio, te primijetio da je vozač "Zastave" bio dosta nervozan, a nekoliko dana nakon te nezgode čuo je na Radio-Rijeci da se traži svjedok odnosno netko tko je vidio tu prometnu nezgodu, tako da su mu na Radio-Rijeci dali broj telefona Topolnik Željka.

Dana 08.04.1992. održano je suočenje između okrivljenog Topolnik Željka i svjedoka Radović Aleša, te je svjedok Radović Aleš čuvši izjavu okrivljenog da je krenuo nazad u rikverc i udario u vozilo okrivljenog isti je izjavio da to ne odgovara istini, a okrivljeni Topolnik Željko čuvši izjavu svjedoka Radović Aleša izjavio je da u cijelosti ostaje pri svojoj izjavi, te da je vozilo svjedoka vožnjom unazad oštetilo njegovo vozilo dok je stajao.

Nakon suočenja svjedok Radović Aleš predložio je da se kao svjedoci saslušaju Majnarić Igor i Anić Slobodan.

Svjedoci Majnarić Igor i Anić Slobodan pozvani su na saslušanje dana 07.05.1992. a svjedok Majnarić Igor nije došao na saslušanje, već je pismeno obavijestio ovog suca dana 05.05.1992. da osobno ne može svjedočiti jer osobno nije vidio nezgodu, te da njegova izjava ne bi bila od važeci za rješenje ovog slučaja.

Svjedok ANIĆ SLOBODAN izjavio je dana 07.05.1992. da se sjeća prometne nezgode koja se dogodila početkom jeseni 1991. u poslijepodnevним satima, da je kao pješak išao Ul. Slaviše Vajnera Čiče u smjeru Ul. žrtava fašizma, da je odjednom čuo tresak, a kada je okrenuo glavu da je vidio da su vrlo blizu dva osobna vozila i to osobno vozilo marke "Zastava 750" i osobno vozilo marke "Golf", a kada je okrenuo glavu bio je od ta dva vozila udaljen oko 15 metara, tako da ne zna tko je od ta dva vozila bio u pokretu, odnosno da li je "Golf" udario u "Fiću" ili "Fićo" u "Golfu", da jedino zna da je "Fićo" bio ispred "Golfa", a ispred "Fiće" je bilo jedno zaustavljeno vozilo.

Dana 18.06.1992. na suočenju između svjedoka Radović Aleša i svjedoka Jelovica Ranka, svjedok Radović Aleš čuvši izjavu svjedoka Jelovica Ranka izjavio je da izjava svjedoka Jelovica Ranka nije istinita, odnosno da se nije kretao unazad kao što to tvrdi svjedok i da u cijelosti ostaje pri svojoj izjavi, a svjedok Jelovica

Ranko čuvši izjavu svjedoka Radović Aleša izjavio je da se svjedok Radović Aleš svojim vozilom "Zastava 750" kretao nazad, te da u cijelosti ostaje pri svojoj izjavi koju je dao kod ovog suca.

Na osnovu ovako provedenog prekršajnog postupka, saslušanja okrivljenog, saslušanja svjedoka RADOVIĆ ALEŠA, koji je ujedno i oštećeni, te suočenja između okrivljenog i svjedoka Radović Aleša, te saslušanja svjedoka Jelovica Ranka, kojeg je predložio okrivljeni, saslušanja svjedoka Anić Slobodana i pismene izjave svjedoka Majnarić Igora, koje svjedoke je predložio svjedok-oštećeni Radović Aleš, te na kraju suočenja između svjedoka Radović Aleša i Jelovica Ranka, ovaj sudac smatra da okrivljeni nije počinio djelo prekršaja za koje se okrivljuje, jer je ovaj sudac poklonio puno vjerovanje izjavi svjedoka Jelovica Ranka, jer je izjava istog ovom sucu bila uvjerljiva, određena, iscrpna i logična i što isti nije imao nikakvog interesa da svjedoči ni u korist ni na štetu okrivljenog i oštećenog i što je izjava svjedoka Jelovica Ranka potvrdila obranu okrivljenog i što je okrivljeni do svog jedinog svjedoka "došao" preko Radio-Rijeke koji je tražio očevica te prometne nezgode, dok ovaj sudac nije poklonio vjerovanje izjavi svjedoka Radović Aleša jer je isti ujedno i oštećeni i njegova izjava je bila subjektivna, jer isti ima interesa da svjedoči na štetu okrivljenog, a i dvojica svjedoka koje je isti predložio i to tek nakon suočenja između njega i okrivljenog, od kojih svjedok Anić Slobodan nije vidio samu prometnu nezgodu i kako je do iste došlo, a svjedok Majnarić Igor nije se odazvao na saslušanje, već je pismeno obavijestio ovog suca da nezgodu nije vidio, stoga je ovaj sudac temeljem čl. 118. Zakona o prekršajima riješio kao u izreci ovog rješenja.

O TOM OBAVIJEST:

1. okrivljeni
2. PS za kontr. i reg.
prometa Rijeka

UPUTA O PRAVU ŽALBE:

Protiv ovog rješenja okrivljeni kao i podnositelj zahtjeva imaju pravo žalbe Republičkom vijeću za prekršaje u roku od osam dana od dana primitka rješenja. Žalba se predaje pismeno u dva istovjetna primjeka kod potpisanog suca za prekršaje a oslobođena je takse.

NAZIV ORGANA

Mjesto SVETI IVAN ZELINA

Broj 266

Datum 09.05.1993.

P O T V R D A

o oštećenju motornog vozila strane registracije

Isto I prozima, te broj putne isprave vozača koji je upravljač vozilom

— nom et prénom — name und family name — Vorname und Familien
name — Nome - cognome — Имя и фамилия

Tobias Pavlic 09260782

Država, mjesto prebivališta i adresa vozača

— estat, domicile, address — country, place of residence and home address
— Staat, Wohnort und die Adresse der Wohnung — Stato, domicilio indirit-
tato — Респу́блика, место жительства и адрес

Njemačka, Pforzheim Walfordingersstr. 11

Dan, sat i mjesto nezgode

— date, hour et lieu l'accident — Day, hour and place of the accident
— Tag, Uhr und Ort des Unfalls — Giorno, ora, località del incidente
— День, час и место инцидента

02.05.1992. 14.15, Sveti Ivan Volina

RegistarSKI broj, broj marke i tip vozila

Fin, d'immatriculation — Number plates registration — das Amtliche Kenn-
zeichen — targa d'immatricolazione — Номер регистрационный, тип,
марка и вид автомобиля

PP-15 821, tamno plavo boja,
volkswagen, corado

Ostatak dijelovi vozila i opis oštećenja

— descriptions d'égés du véhicule accidenté — description of the car
damage — Beschreibung der Beschädigung des Fahrzeuges — Descrizione
dannò vettura — Остатки транспортного средства

prednji lijevni blatobran i prednji lijevi
branik, oštećeno.

M. P.

Ivica Jurčić

(potpis službene osobe)

Constatazione amichevole di incidente - Denuncia di sinistro

(art. 5 D.L. n. 857 del 1976)
convertito legge n. 39 del 1977

Non costituisce riconoscimento di responsabilità, ma un rilevamento delle identità delle persone e dei fatti per una più rapida definizione

Se è firmato congiuntamente dai due conducenti produce gli effetti di cui agli artt. 3 e 5 D.L. n. 857 del 1976 convertito legge n. 39 del 1977

1. data incidente 13-5-83	ora 14.30	2. luogo (comune, provincia, località) RIVA GRUMOLA TS	3. feriti anche se lievi ☐ no ☐ si *
4. danni materiali ad altri veicoli oltre A o B ☐ no ☐ si *		5. testimoni: nome, cognome, indirizzo, telefono (precisare se si tratta di trasportati sul veicolo A o B)	

6. assicurato (controllare il proprio certificato d'assicurazione)

Cognome DONDA
(stampatello)
Nome EDUARDO
Indirizzo (via e numero) PANZERA 32

Comune (e sigla della Prov.) TS
N. telefono
Può l'Assicurato recuperare l'I.V.A. relativa al veicolo?
☐ no ☐ si

7. veicolo

Marca e tipo BMW R80GS
N. di targa o di telaio TS 68613

8. compagnia d'assicurazione

ZURIGO
N. di polizza 183/12274

Agenzia
N. della Carta Verde
(per gli stranieri) (sigla del Paese) (numero)

Certificato di assicurazione
o Carta Verde valevole fino al 14-10-83

Il veicolo è coperto di garanzia per propri danni?
☐ no ☐ si

9. conducente (Controll. la propria patente)

Cognome DONDA
(stampatello)
Nome EDUARDO
Indirizzo V. PANZERA 32

Patente n. TS 20175344
Categ. (A, B, ...) (rilasciata da) (VEFETG)

Patente valevole fino al 16-10-84

10. indicare con una freccia (➡) il punto dell'urto iniziale

11. danni materiali visibili

14. osservazioni

12. circostanze dell'incidente

Mettere una croce (X) soltanto nelle caselle utili alla descrizione

1	in sosta	1
2	ripartiva dopo una sosta	2
3	si accingeva a sostare	3
4	usciva da un parcheggio, da luogo privato, da una strada ad uso privato	4
5	entrava in un parcheggio, in un luogo privato, in una strada ad uso privato	5
6	si inseriva in una piazza a senso rotatorio	6
7	circolava su una piazza a senso rotatorio	7
8	tamponava un veicolo che procedeva nello stesso senso e nella stessa fila	8
9	procedeva nello stesso senso, ma in una fila diversa	9
10	cambiava di fila	10
11	sorpassava	11
12	girava a destra	12
13	girava a sinistra	13
14	retrocedeva	14
15	invadeva la sede stradale riservata alla circolazione in senso inverso	15
16	proveniva da destra	16
17	non aveva osservato il segnale di precedenza	17

indicare il numero totale delle caselle segnate con la croce ➡

13. grafico dell'incidente

Indicare: 1) il tracciato delle strade; 2) la direzione di marcia di A e B; 3) la loro posizione al momento dell'urto; 4) i segnali stradali; 5) i nomi delle strade

15. firme dei due conducenti

A [Firma] B [Firma]

veicolo B

6. assicurato (controllare il proprio certificato d'assicurazione)

Cognome EDMILIO
(stampatello)
Nome DURDO
Indirizzo (via e numero) 1 BENEDICATA

Comune (e sigla della Prov.) FI 163 TF
N. telefono RIEKA
Può l'Assicurato recuperare l'I.V.A. relativa al veicolo?
☐ no ☐ si

7. veicolo

Marca e tipo WOLFSBURGEN 1200
N. di targa o di telaio FI 163 CF

8. compagnia d'assicurazione

RODIA OSIGURANJE
N. di polizza 2983803

Agenzia
N. della Carta Verde 04713856
(per gli stranieri) (sigla del Paese) (numero)

Certificato di assicurazione
o Carta Verde valevole fino al 9-9-83

Il veicolo è coperto di garanzia per propri danni?
☐ no ☐ si

9. conducente (Controll. la propria patente)

Cognome HOST SILVANA
(stampatello)
Nome
Indirizzo

Patente n. HA 00427146
Categ. (A, B, ...) (rilasciata da) OSVP RIJEKA

HE
Patente valevole fino al 3-7-84

10. indicare con una freccia (➡) il punto dell'urto iniziale

11. danni materiali visibili

14. osservazioni

ULOGA AGENCIJA U OBRADI ŠTETA S ELEMENTOM INOZEMNOSTI

U zadnje vrijeme svjedoci smo naglog povećanja broja poduzeća koja među svojim poslovima imaju i "poslove pružanja pomoći pri ostvarivanju odšteta u osiguranju". Ta poduzeća su uglavnom privatno ili mješovito vlasništvo. Najčešće ih osnivaju i vode bivši djelatnici osiguravajućih društava. Uobičajilo ih se zvati "agencije", iako je taj izraz u Europi rezerviran za poduzeća koja se bave poslovima posredovanja i sklapanja ugovora u osiguranju. Naravno, pored domaćih poduzeća, djelatnici osiguranja koji se bave poslovima rješavanja šteta s elementom inozemnosti, susreću se i s inozemnim poduzećima koja se javljaju kao partneri u tim poslovima. Mnogi su čuli za "AVUS", ASSICON-SULT-ASSISTANCE, ODI, GESA, CORIS, RIVOLTO CLAIMS itd.

Iz prethodnih izlaganja mogli smo vidjeti osnove na kojima počiva međunarodni sustav zelene karte: jednostavnost mehanizma, jasnoću načela i visokoprofesionalni kadar. Kako se u sve to uklapaju agencije za pomoć pri ostvarenju odšteta i slična poduzeća?

1. Jači zamah u razvoju agencija u Europi bilježimo nakon donošenja Smjernice Vijeća Europskih ekonomskih zajednica broj 87/344 od 22. lipnja 1987. g., koja se odnosi na ujednačenje zakonskih, upravnih i administrativnih propisa zemalja članica u oblasti pružanja pravne zaštite. Naime, ta je Smjernica ukinula njemački sustav zabrane da se isti osiguratelj bavi i osiguranjem pravne zaštite i ostalim vrstama osiguranja. Taj njemački sustav, koji je bio uveden radi izbjegavanja sukoba interesa između osiguratelja pravne zaštite i njegovog osiguranika, po mišljenju ostalih je vrlo dobar, ali i prilično skup način izbjegavanja sukoba interesa, odnosno, zaštite osiguranikovih prava. Isti se rezultat može postići i uvođenjem obveze osigurateljima pravne zaštite da obradu osiguranih slučajeva (šteta) povjere ili posebnoj službi ili, još bolje, nekoj pravno zasebnoj osobi. U članku 3. stavak 2. točka b) Smjernice stoji:

"poduzeće mora povjeriti obradu štete iz vrste "pravna zaštita" nekom pravno zasebno poduzeću. Ovo poduzeće mora se označiti u posebnom ugovoru ili posebnom ugovorku..."

Dakle, u cilju zaštite interesa osiguranika kod potencijalnog sukoba interesa osiguranika i osiguratelja, obradu šteta preuzima objektivno, pravno zasebno poduzeće. Bio je to pravni temelj za naglo cvjetanje poslova poduzeća ili pojedinaca koji su se sastojali u pomaganju oštećenome ili osiguraniku kako bi ostvarili naknadu štete od osiguratelja.

2. Nastavljajući na gore navedenu odredbu Smjernice broj 87/344, zemlje potpisnice Multilateralne konvencije o jamstvu između nacionalnih ureda (Madrid, 15. ožujka 1991.), govoreći u članku 4. pod točkom b) o fakultativnoj klauzuli, uvode novu odredbu nepoznatu Londonskom sporazumu u kojoj se kaže:

"Izdavački ured može, za račun jednoga od svojih članova, tražiti od Obradivačkoga ureda prepuštanje obrade i isplate zahtjeva nekom korespondentu koji može biti:

(i) član Obradivačkog ureda,

(ii) neka organizacija osnovana u zemlji Obradivačkoga ureda, specijalizirana za obradu i isplatu zahtjeva koji proizlaze iz prometnih nesreća prouzročenih vozilom, za račun osiguratelja.

Ako Obradivački ured odobri zahtjev, opunomoćit će imenovanog korespondenta na obradu i isplatu zahtjeva. Potrudit će se da o tom ovlaštenju informira treće osobe i da preda korespondentu svu dokumentaciju koja se odnosi na rečene zahtjeve..."

Dakle, takav agent je u svemu izjednačen s nekim osiguravajućim društvom koje ima ulogu obradivača: on dobiva pravo na obradu štete, radi prema uputi i prema nalogima nacionalnog ureda, koji za njegov rad odgovara izdavačkom uredu. No, takav agent obrađuje i isplaćuje odštetu! On ne može samo obrađivati predmet. On je jamac nacionalnom uredu za štete koje obrađuje. Stoga valja upozoriti na odredbu Multilateralne konvencije da se mora raditi o "specijaliziranom" poduzeću. Ocjenu, ispunjava li neki agent taj uvjet, mora dati nacionalni ured.

3. Daljni poticaj razvoju agenata dala je i tzv. Treća smjernica Europske zajednice o osiguranju motornih vozila, kojom se i za obvezno osiguranje uvodi slobodna utakmica u okviru Europske zajednice. No, osiguravajuće poduzeće mora u zemlji u kojoj se bavi sklapanjem ugovora o osiguranju autoodgovornosti imati servisnu mrežu, dakle, stručno osoblje koje će se baviti likvidacijom šteta iz takvih ugovora. Naravno, to može biti vlastita servisna mreža, što je skuplje, a može i mreža specijaliziranih agenata za obradu šteta. Ti agenti moraju biti dostupni i poznati javnosti.

4. Kod nas se Prijedlogom zakona o osiguranju u članku 3. poduzeća za pružanje pomoći iz ugovora o osiguranju svrstavaju u poduzeća za posredovanje. Te poslove mogu obavljati "pravne i fizičke osobe za društvo za osiguranje ili za osiguranika na temelju ugovora o posredovanju". Dakle, ako se prijedlog Zakona o osiguranju prihvati, to će biti pravni temelj za osnivanje agencija za sve poslove posredovanja u osiguranju, pa i posredovanja u obradi - likvidaciji šteta autoodgovornosti. Istina, to je bilo moguće i po sadašnjem pozitivnom propisu (Zakon o osnovama sistema osiguranja imovine i osoba).

5. Postavlja se pitanje, treba li Hrvatski ured osiguranja dati suglasnost agencijama za posredovanje i na taj način ih učiniti sastavnim dijelom sustava međunarodne karte osiguranja ili ih eventualno ostaviti da rade za račun oštećenika? Ako smo suglasni da međunarodni sustav traži ozbiljnost, profesionalnost i odgovornost, te da svaki subjekt na tom području de facto predstavlja državu, onda ćemo se brzo složiti i sa zahtjevom da dozvoli mora prethoditi rigorozno provjeravanje ispunjava li dotični agent postavljene uvjete. Ako zadovoljava, onda mu se može dati suglasnost, a to onda uključuje i pravo na naplatu troškova i posredničke provizije.

Rijeka, svibanj 1993.

UNIFORM AGREEMENT BETWEEN BUREAUX

The HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE

and

the MOTOR INSURANCE CO.

(either of which is hereinafter referred to as the "Bureau" or the "Handling Bureau" or the "Paying Bureau", or the "Servicing Bureau" as the context indicates) have entered into this Agreement

SECTION I - Purpose of the Agreement

Article 1 The purpose of this Agreement is to implement the provisions of Recommendation No. 5, adopted by the Principal Working Party on Road Transport of the Inland Transport Committee of the Economic Commission for Europe of the United Nations, on the 25th January, 1949, superseded by Annex 2 of the Consolidated Resolution on the Facilitation of Road Transport, adopted by the Principal Working Party at its Seventy-Fourth Session held on the 25th-29th June, 1984 (hereinafter referred to as the "Geneva Recommendations").

Article 2 The Council of Bureaux, which is comprised of all the Bureaux, is responsible in conjunction with the Principal Working Party on Road Transport for the management and operation of the Green Card System in which connection it ensures that member Bureaux act in full compliance with the Geneva Recommendations.

SECTION II - Definitions

Article 3 For the purpose of this Agreement the following words and expressions shall have the meaning hereunder assigned to them and no other:-

- (a) **"Member"** - means an Insurance Company or underwriting group which is a Member of a Bureau;
- (b) **"Insured"** - means a person whose liability is covered under a Policy of Insurance to which a valid Certificate of Insurance relates;
- (c) **"Vehicle"** - means any land-based motor vehicle or trailer described on a Certificate of Insurance;
- (d) **"Certificate of Insurance"** - means the International Motor Insurance Card (Green Card) in the form or forms approved by the Principal Working Party on Road Transport;
- (e) **"Policy of Insurance"** - means a Policy of Insurance issued by a Member of a Paying Bureau to an Insured to cover liability arising out of the use of a Vehicle;
- (f) **"Claim"** - means a Third Party Claim or series of Claims arising from one accident, against an Insured, or his Insurer or the Handling Bureau, liability for which is required to be covered by insurance by the Law of the country in which the accident has occurred and subject to such conditions and limitations as are contained in the Policy of Insurance and are permitted by that Law;
- (g) **"Bureau"** - means the organisation established by Insurers which is recognised by the Government of its country as the organisation which fulfils the requirements and provisions specified in the Geneva Recommendations;
- (h) **"Handling Bureau"** - means the Bureau (and/or a Member of that Bureau acting under its authority) which has responsibility in its own country for the handling and settlement of a Claim in accordance with the provisions of this Agreement and its national law;
- (i) **"Paying Bureau"** - means the Bureau (and/or a Member of that Bureau), under the authority of which, a Certificate of Insurance has been issued and which is responsible for fulfilling the obligations to the Handling Bureau in accordance with the provisions of this Agreement;
- (j) **"Servicing Bureau"** - means the Bureau which is authorised to handle and settle a Claim in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

SECTION III – Delivery and Effect of Certificates of Insurance

- Article 4** Each Bureau shall supply Certificates of Insurance to its Members for completion by them and issue to their Insureds. Members of Bureau may deliver the Certificates of Insurance of that Bureau, with that Bureau's approval, to their Insureds in any country in which they are established and where no Bureau exists or where there is a need to provide service to a visiting motorist. The period of validity of a Certificate of Insurance must, subject to a minimum period of fifteen days, extend for the whole of the period for which indemnity is provided under the Policy of Insurance. Where such Policy of Insurance does not give cover abroad without endorsement the expiry date to be inserted will be the date of expiry of cover under that endorsement.
- Article 5** Each Bureau agrees, notwithstanding anything to the contrary in this Agreement, that any Certificate of Insurance purporting to be issued under its authority, and purporting to be duly completed for use in the country of the other party, even if false, unauthorised, or illegally altered, shall for the purpose of this Agreement be regarded as a valid Certificate of Insurance provided that the Government of that other country maintains in force a system which requires the production of Certificates of Insurance by motorists from another country.

SECTION IV – Functions and obligations of the Handling Bureau

- Article 6** (a) As soon as it comes to the knowledge of a Handling Bureau that an accident has occurred involving an Insured the Handling Bureau shall forthwith, without waiting for a formal Claim, proceed to investigate the circumstances of the accident with a view to dealing with any Claim. The Handling Bureau shall also give immediate notice of any Claim to the Paying Bureau, or the Member of the Paying Bureau which issued the Certificate of Insurance. Any omission by the Handling Bureau to do so shall not be held against it nor free the Paying Bureau from its obligations under Article 11.
- (b) The Paying Bureau hereby authorises the Handling Bureau to accept service of any legal process which may involve the payment of damages arising out of the accident and to settle any Claim.
- (c) The Handling Bureau shall be responsible for the action of any agent it appoints to deal with a Claim. It shall not of its own volition, without the written consent of the Paying Bureau, cause or permit a Claim to be handled by any agent, or by a person in the service of such agent, who by virtue of any contractual obligation is financially interested in that Claim. If it does so, without such consent, its right to reimbursement from the Paying Bureau shall be limited to one half of the sum otherwise recoverable.
- Article 7** The Handling Bureau shall act in the best interests of the Paying Bureau as if it had issued the Policy of Insurance and in conformity with the legal provisions in force in its own country. It shall normally consult with the Paying Bureau before taking any final action but without obligation to do so.
- Article 8** Subject to Article 7 above, the Handling Bureau shall be exclusively competent in all matters concerning the interpretation of its national legal provisions and the settlement of the Claim. When, however, the settlement envisaged is in excess of the conditions or limits of the Third Party provisions of the compulsory Motor Insurance Law in its country, but is covered under the Policy of Insurance, it shall, unless prevented from doing so by the provisions of that Law, consult with and obtain the consent of the Paying Bureau, in relation to that part of the Claim which exceeds those conditions or limits.
- Article 9** (a) If a Member of the Paying Bureau has a branch or subsidiary established and authorised in the country of the Handling Bureau for the transaction of motor insurance the Handling Bureau shall, if so requested, leave the handling and settlement of Claims to the branch or subsidiary.
- (b) **Optional Clause**
- Except as provided in Clause (c) below, the Paying Bureau may, on behalf of one of its Members, request the Handling Bureau to leave the handling and settlement of Claims to a correspondent who may be:*
- (i) *a Member of the Handling Bureau,*
- (ii) *an organisation established in the country of the Handling Bureau and specialising, on behalf of Insurers, in the handling and settlement of Claims arising out of accidents caused by a Vehicle.*
- If the Handling Bureau approves the request, it thereby gives authority to the nominated correspondent to handle and settle Claims. It undertakes to inform the Third Parties of this authority and to forward to the correspondent all notifications relating to such Claims.*

For its part the Member of the Paying Bureau, in requesting the appointment of a nominated correspondent, undertakes to entrust all Claims in the country of accident to that correspondent and to forward to that correspondent all documentation relevant to such Claims.

As a duly authorised agent of the Handling Bureau, the nominated correspondent becomes responsible to the said Bureau for the handling of the Claim and takes into account any directions, whether general or specific, received from the Handling Bureau.

Exceptionally, if so requested, the Handling Bureau may give the same authority as described above to a correspondent nominated to handle a specific Claim, notwithstanding that such correspondent has received no general authority.

- (c) When the Handling Bureau is one established in a country outside of Europe, Clause 9(b) above shall have application only to Claims arising outside Europe. The Handling Bureau concerned shall be bound to accept nominations of the correspondents under that Clause.
- (d) In the situations described in 9(a) and 9(b) above:—
 - (i) the Member of the Paying Bureau shall undertake to the Handling Bureau that its branch, subsidiary, or nominated correspondent, shall settle Claims in full compliance with the Third Party provisions of the compulsory Motor Insurance Law in the country of the Handling Bureau. The Paying Bureau shall guarantee the fulfilment of this undertaking;
 - (ii) the Handling Bureau may, at any time and without being required to give a reason, take over the handling of any Claim or, where a nominated correspondent is concerned, to revoke that correspondent's authority for the particular Claim or generally.

Article 10 If a Vehicle involved in an accident in a visited country is of a class for which insurance is not compulsory, the following provisions shall apply:—

- (i) (a) The Bureau in that country shall be called the **"Servicing Bureau"**
 - (b) For Article 3(e) — **"Policy of Insurance"** — means a Policy of Insurance issued by a Member to an Insured.
 - For Article 3(f) — **"Claim"** — means a claim in respect of liability to Third Parties.
- (ii) If, after an accident, an Insured presents to the Servicing Bureau a Certificate of Insurance valid for its country that Bureau will, at the request of the Insured, communicate with the Member which issued the Certificate of Insurance and arrange with that Member to handle such claim on its behalf. The terms of settlement of such claim shall be subject to the approval of the Member. The fees chargeable shall be in accordance with Article 11.

SECTION V — Reimbursement of the Handling Bureau

Article 11 (a) When the Handling Bureau has disposed of a Claim it shall, on demand, and on proof of payment, have a right to recover from the Paying Bureau or the Member of the Paying Bureau which issued the Certificate of Insurance:—

- (i) the whole amount paid by the Handling Bureau as damages or compensation and such costs and charges as the claimant is entitled to recover under a judgement or, where settlement is by agreement with the claimant, then the whole amount of such settlement including the agreed costs and charges.
 - (ii) amounts specifically disbursed by the Handling Bureau for external services in the investigation and settlement of each Claim, and costs specifically incurred for the purposes of a legal action, which would also have been disbursed, in similar circumstances, by a Motor Insurer established in the country of accident;
 - (iii) a handling fee, to cover all other costs, calculated at the rate of 15% of the equivalent of the amount paid under sub-paragraph (i) above subject to minimum and maximum sums at the levels and on the basis determined by the Council of Bureaux;
 - (iv) The minimum and maximum sums referred to above are expressed in Deutsche Mark (DM) calculated at the rate of exchange current on the date of the first demand for final reimbursement.
- (b) When, after the handling fee has been paid, a settled Claim is re-opened or a further Claim arising from the same accident is made, the balance if any to be paid as a handling fee, shall be calculated in accordance with the provisions in force at the time the demand for reimbursement in respect of the re-opened or further Claim is presented.

- (c) Reimbursement of the amount calculated under these provisions, including the minimum handling fee, shall be made even when the Claim is disposed of without payment to the Third Party.
- (d) The amount due to the Handling Bureau shall be reimbursed in its country on demand, in the currency of its country, and free of cost.
- (e) The Paying Bureau shall not be liable for any payment in respect of fines imposed upon an Insured under a Penal Law.
- (f) Demands for reimbursement of provisional payments which have been made by a Handling Bureau shall be dealt with in the same way as final payments. A handling fee shall be payable only when a Claim has been disposed of and according to the provisions applicable at that time.
- (g) If, within a period of two months from the date of the first demand for reimbursement, the Member of the Paying Bureau has failed to pay the amount due to the Handling Bureau, the Paying Bureau shall, on receipt of notification of such failure from the Handling Bureau, itself make the reimbursement within a period of one month from the date of receipt of that notification. This requirement shall be in addition to the penalty of payment of interest referred to below.
- (h) If, within a period of two months of the date of the first demand to the Member of the Paying Bureau for provisional or final reimbursement, payment has not been received by the Handling Bureau or its Bankers, then there shall be added to the amount due to the Handling Bureau interest at the rate of 12% per annum, calculated from the date of such first demand to the date of receipt of the remittance by the Handling Bureau.
- (i) The Handling Bureau shall on demand, but without delay to the reimbursement, provide documentation regarding the settlement.

SECTION VI – Arbitration

Article 12 Any dispute between Bureaux as to the interpretation or effect of this Agreement shall be referred to Arbitrators, appointed under a procedure settled by the Council of Bureaux, whose decision shall be final and binding on the Bureaux. Any decision of the Arbitrators on a matter referred to them shall be notified to all Bureaux. The Arbitrators shall have power to determine the costs of the arbitration and by whom they shall be borne.

SECTION VII – Signature and Cancellation of the Agreement

Article 13 (a) Each party which adheres to this Agreement undertakes to give immediate notice of the signing to the Council of Bureaux.

(b) Either Bureau may cancel this Agreement by twelve months' notice sent by registered post to the other Bureau. A copy of such Notice must simultaneously be given to the Council of Bureaux.

(c) After the expiry of one calendar month from the date on which the Notice is posted Members of both Bureaux will cease to issue Certificates of Insurance valid for the other country. Both Bureaux will remain bound by this Agreement in respect of all Certificates of Insurance thus issued.

(d) If a country of either of the parties to this Agreement places an embargo on the transfer of funds, or if for other reasons a transfer of the necessary funds from one country to another is not effected or becomes impossible, then this Agreement shall become forthwith null and void except in respect of Claims against motorists who have already entered those countries.

(e) If a Bureau seriously fails to fulfil its obligations under this Agreement, the Council of Bureaux shall immediately be notified. The Council of Bureaux, in this circumstance, shall then determine the action to be taken, including a possible decision, upon a mandate from its Members, to cancel Agreements with the Bureau of the offending country concerned. The termination of all Agreements shall result in the expulsion of that Bureau from membership of the Council of Bureaux.

SECTION VIII – Approval and date of operation of the Agreement

Article 14 This Agreement was adopted by the Council of Bureaux at the Plenary Meeting on the 19th and 20th October, 1989 and shall apply to all Claims arising from accidents which occur on or after the 1st January, 1991.

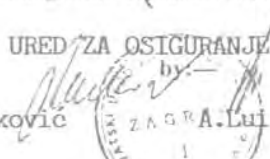
Signed on the

MOTOR INSURANCE CO.

PROF. D. S. DRAGANOV

HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE

Dr. M. Curković

by ZAG A. LUI

SADRŽAJ

Uvod	3
<i>Dr. Marijan Ćurković:</i> Položaj i uloga Hrvatskog ureda za osiguranje	5
Multilateralna konvencija o jamstvu između nacionalnih ureda	12
<i>Marijan Bilić-Erić:</i> Međunarodni sustav isprave o osiguranju	21
<i>Ante Lui:</i> Obvezna osiguranja u budućem zakonu o osiguranju	37
<i>Nikola Sokol:</i> Korespondentni ugovori	55
<i>Marijan Mihelčić:</i> Formiranje spisa domaće odgovornosti	93
<i>Boris Vrbanović:</i> Propisi koji reguliraju devizno poslovanje s inozemstvom . . .	107
<i>Marina Jurišević:</i> Suradnja s policijom Republike Hrvatske u prikupljanju dokumentacije po inozemnim štetama s posebnim osvrtom na likvidaciju šteta u nedostatku čvrstih dokaza o krivnji inozemnog vozila	123
<i>Dr. Marijan Ćurković:</i> Uloga agencija u obradi šteta s elementom inozemnosti .	147